

PHONG-HOAK

16
trang

TUẦN BAO RA NGÀY THỨ CẤU

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
Số 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO ĐÔNG DƯƠNG NGOẠI QUỐC

1 năm	3p00	5p00
6 tháng	1. 60	2. 60
3 tháng	0. 90	1. 40

7
3A

MỘT VĂN ĐỀ DÂN SINH

Nam Fắc-kỳ giúp lẫn nhau

Kỳ trước tôi đã nói không đem di dân đi đâu mà có thể làm cho dân sống một cách rộng rãi được. Phương pháp là đưa vào sự nhàn dàn đồng đúc mà không mong ở địa-sản để nuôi dân nữa.

Nay ta đem hai xú Bắc-kỳ và Nam-kỳ ra mà so sánh thì ta sẽ thấy hai xú có thể dựa vào nhau, bù đắp lẫn nhau được. Nam-kỳ đất tốt, mỗi năm thóc gạo sản xuất ra có thể nuôi được mười mấy triệu dân aynam, không lo đói kém. Bắc-kỳ dân đông dúc, chán tay khéo léo, chịu khó làm lụng, kỹ nghệ nhở ở ba diều đó dễ khuếch trương,

nhất là các kỹ nghệ nhỏ lại càng chóng
tăng tiến vì nhân công săn và rẻ.

Vậy nay lấy Bắc-kỳ làm nơi thị trường để tiêu thụ thóc gạo sản xuất ở trong Nam và lấy Nam kỳ làm nơi thị trường để tiêu thụ các sản vật của kỹ nghệ Bắc-kỳ.

Hai xứ bù đắp lẫn cho nhau, và cùng làm cho nhau thêm phồn thịnh.

Nhưng vấn đề này là một vấn đề rộng rãi, chính phủ phải tự đương lấy, ban bố các điều luật thích đáng thì mới mong có hiệu quả, mà cái hiệu quả ấy ra cũng trên mười năm mới thấy rõ ràng được.

Dẫu sao cũng phải tìm cách trù tính
ngay từ bây giờ — Thay đổi cả cách
sinh hoạt của một xíu không phải là
một sự có thể làm xong trong chốc lát
được. Nhưng đổi một xíu xra nay vẫn
chuyên về nghề nông, thành một xíu
trong mong sống về kỹ nghệ là một việc

xưa nay vẫn thấy trong lịch sử thế giới
(như ở nước Anh).

Mong cho Bắc-kỳ thành ra một xứ kỹ nghệ có thề đem các sản vật xuất cảng đê tranh với các hàng ngoại quốc thì có lẽ là mong viên vông, nhưng đem các sản vật bao quanh trong nước dựa vào chính sách bảo-hộ mậu dịch thì khбong phải là một việc khбong lầm được.

Có hai điều cần phải trú tính: là gây dựng nền tiêu kỹ-nghệ ở Bắc-kỳ và tìm cách tiêu thụ sản vật ở trong Nam.

Việc trên nhờ có nhân công săn, khoáng săn săn, lại nhờ có công việc dẫn điện về các vùng thôn quê, nếu khéo xếp đặt thì độ mười năm nữa ta đã có thể thấy nhăn nhăn khắp nơi các sườn tho, các nhà máy nhỏ, nó sẽ là bí kíp hiệu của sự phồn thịnh xưa nay chưa từng có ở xí Bắc.

các sự cần dùng của kỹ nghệ

Sự biến đổi về cách sinh hoạt nó lại có ảnh hưởng to về sự tiến bộ tinh thần. Nông-dân bao giờ tiến cũng chậm chạp, chỉ có bọn họ thuyên là dễ hấp thụ những cái mới, dễ cùng nhau lập đoàn lật hội. Nhưng đấy lại là một vấn đề khác.

Về việc tiêu thụ sản vật ở trong Nam thì một mặt nhờ nhà nước tăng cao thuế nhập cảng về các thứ hàng ngoại quốc, nhất là hàng Tầu và hàng Nhật, một mặt rò xét cho biết rõ sự cần dùng của đồng bào trong Nam để cung cấp và làm quảng cáo riết cho các thứ hàng nội hóa. Con đường xe lửa di xuôi Đông Dương may mắn xong sẽ giúp cho sự giao dịch của hai xứ nhiều lắm.

Không kè một vài thứ, người mình không sao làm được, còn thì bao nhiêu đồ vật cần dùng của người trong Nam phải là của kỹ-nghệ ngoài Bắc sản ra.

NHẤT-LINH

Trên con đường vào chùa Hương

Bô... Tát

Công tử chào khán :— Nam mô quan thế ám bồ . . . . . ò sút cát
Nain mô quan thế ám bồ . . . . . ò . . . . . ò . . .

Câu tụ' chùa Hương Bé cái nhầm

NHAT SACH

—Câu oi, câu vè ở với tôi

—Câu oi, câu vè ở với tôi

thì việc lê bài sẽ tiện hơn trước nhiều. đỡ được nỗi tron ướt lâm lội. Thạch nhũ dề làm gì, bận mắt vô ích. Đường lên giới, đường xuống âm-phủ nên lắp cả đi, sợ những kẻ chán đời lấy đó làm lối đi tu tiên chẳng?

Những tay du-lịch chắt hần là mường lâm. Đi từ Hanoi băng ô-tô rồi băng thuyền mới đến chùa ngoài, lại phải đi ngọt một cây số đường núi mới vào đến động. Vất vả thế! Từ giờ giờ đi, muỗi ghi “én đê inđi đê ký niệm nghìn thu chổ nào cũng dễ dàng, không phải leo trèo kho nhọc như trước nữa.

Các sư lại có thê dè riêng một gian cẩm không cho ai đến quấy rầy được. Chú bay giờ đây sau một hòn đá, dù io cũng không phải là nơi kín đáo: tôi đương ngầm nghĩa xem xét, bỗng thấy thoáng qua mũi lá. Tò mò vào tận trong cùng động, chợt thấy một cảnh tượng tuyệt thú: hai bác quần áo nâu, đầu cạo trọc có quắp bên ngực đèn rầu lạc. Giọt thuốc phiện đương sét trên ngọn lửa. Đi tu cũng đã khác tục, nghiêm thi cảnh lại càng tiền nưa. Hai sư ông kề cung sướng; nằm trong động mát, bạn với á phiện mà mơ màng mây khói thì còn gì ngọt hơn nữa. Không kẽ rằng nhà sư lại đạt được mộng tu: nghĩa là đưa linh hồn về Tây-Trúc «Tây phương cực lạc» là đất của phật tổ và của á phu-dung.

Nghĩ cho cùng trong chốn thâm son cùng cốc này, ngoài ngày hội ra, có ngày nào đáng vui? Gần vân hội, mấy bác cung văn vẫn kêu gào, nhưng dã uê oái mà dão có ai nghe. Cảnh và người đều buồn că.

Mà các cô con gái vùng Huong-son

lại càng chán nưa. Quanh năm trèo non lặn suối, tay bờn chân lấm khó nhọc, các cô rất mong hai tháng hội. Hội đến mấy quả núi trước yên lặng mà vắng ngát, nay đông đúc người đi. Các cô đi bán mợ hay trở thuyền cũng là những dịp các cô mua vui, những dịp các cô kiếm tiền.

Trong một nơi nhà thưa, người vắng, các cô dẫu tình cảm suốt năm chỉ biết giao lô tình tình với đá, với cây. Vì thế lúc nào các cô vui, các cô rất dại. Các cô nói, các cô cười tilt với những người đi hội. Các cô không rụt rè e-lệ lại không biết dấu diếm điều gì. Vui tính, tự nhiên, chân thật đã làm cho các cô đáng cảm, đáng mến hơn.

Hội tan, các cô lại quay về kiêm cùi trong rừng xanh núi dốc, ngày ngày làm bạn với gốc mơ già.

Năm sau, khách đi chơi chùa Hương sẽ lại gặp các cô vẫn vai vế, vẫn tự nhiên như trước

Nhưng hội chùa Hương còn đông, còn đông mãi mãi. Trong dân gian còn biết bao người mộ đạo phật. Đối với họ, chùa Hương là một nơi có nhiều sự lạ lùng, phái đi đến mới thật là mẩn nguyễn. Dù đường xa xôi khó nịt ọc, dù đồng tiền eo-hep họ cũng chẳng nề hà cố công mà đi cho tới. Mà đã đi một lần rồi, năm nào họ cũng muốn đi lần nữa.

Lúc tôi chưa được đi chùa Hương, ngoài nhà nghe họ nói truyền lại, tưởng tượng chùa Hương là to tát, là đẹp đẽ là lạ lùng không bút nào tả được.

Những bài du-ký đi chùa Hương của các nhà văn-sĩ đã làm cho tôi nhiều phen ao ước được bởi một con thuyền

trên giòng Đục-khé trong vắt rồi được bước chân đến động Hương tích là một nơi kỳ quan của vũ trụ. Nhưng đến nơi rồi thì Nam thiên đệ nhất động chỉ là một hốc đá to, tối 溟 om, khói bốc mù.

Nhiều người chắc cũng nghĩ như tôi. Nhưng thấy người khác khen đẹp, nghĩ mình có thể nhầm được cũng khen là đẹp Thành ra trong bụng không thích lắm mà ngoài miệng ai ai cũng cho chùa Hương là nơi thắng cảnh có một khống hai. Người chưa đi vì thế vẫn ao ước đi. Người đã rồi thấy họ nô nức đi thi cũng muốn đi lần nữa, không còn hiểu chùa Hương đẹp về cái gì.

Vì thế hội còn đông mãi, nhà chùa còn giàn bon lèn mà các sư vẫn có thể làm được thêm nè gác kiệu tây hay nắm khoèo với á phủ dung suốt năm không phải lo thiếu thốn.

THÁT-LINH

Một sự thay đổi

Bắt đầu từ số san, bản báo sẽ chỉnh đốn lại đề in tờ báo cho đẹp hơn, và sáng sủa hơn.

Bản báo xin hứa hết sức làm cho tờ Phong-hóa về nội dung cũng như về hình thức, một ngày một thêm hay, thêm đẽ dẽ qá lại tinh thần tinh của các bạn đọc giả xa gần có lòng yêu tờ Phong-hóa, đã coi tờ báo đó như một người bạn thân.

Bản báo xin hết sức làm cho tờ Phong-hóa một ngày mới, mới mài, và bao giờ cũng hoạt động đẽ súng đáng là một tờ báo của cái буди đời mới và hoạt động này.

Tru liệu việc nhà in không kịp, nên số riêng về mùa xuân không ra được vì nay đã sang hạ mất rồi. Vậy xin hẹn cùng độc giả một dịp khác.

Các bạn muốn có đủ số đóng thành tập thì nên mua ngay và giữ lại kéo sau này muốn mua những số thiếu thì không sao có nữa, vì báo ra có chừng và ra đến đâu bắt đầu đến đấy ngay.

Bạn nào mua báo chưa trả tiền, thì xin kíp gửi tiền, về cho, nếu không sẽ thôi không gửi nữa và sẽ nhờ nhà giấy thép đổi hộ. Tiền phí tốn các ngài phải chịu.

Thứ tư, bài vở và ngân phiếu xin gửi về:

Ông Nguyễn-trường-Tam
Số 1 — đường Carnot Hanoi

BAN HÁT CAI LƯỢNG

« TRẦN ĐẤT »

Ở Nam-kỳ đã đến Qui-Nhon rồi, ít ngày nữa sẽ đến diễn luồng xuất sắc tại Tou-rane — Huế — Nam-định — Hanoi. Nhờ qui khéo quan chiến cố, Trần Đất Đêm đầu diễn luồng «Khúc Oan Về Lượng», cô Phùng Há thủ vai chính

Trong chùa Hương và trên chợ Trời

Bán mợ

Bán mộng

Đó lại là mấy món hàng bán rất chạy mà có nhiều lời. Nhà buôn nên chú ý. Gởi thơ

Sở nấu dầu, chế nước hoa, dầu thơm:

Giấy nói: 87.

HUE

Giấy thép tắt: VIENDE HUE

Chữa bệnh, phòng bệnh bằng thứ dược là KHOYNH - DIỆP hay thứ dược đặc là HỘI - THIẾN xước ticc bằng dắc thour BA - Cò hiện nay phần đông người đều quen dùng như vậy cả.

. Phản động người đều quen như vậy mà hiện VIEN - ĐÈ lai đã giết được không biết bao là giải thoát lớn trong các cuộc Đấu-Xảo về Khoa-Học và Ký Nghê tại xứ ta và ở bênh Pháp, thời không có quang-cá ai cũng rõ ba đều :

- 1 Dầu-Khuynh-Diệp là thứ dầu nước hay
- 2 Dầu-Hội-ThiếN là thứ dầu đặt tốt nhất;
- 3 Dầu ba-Cò là thứ dầu thơm xuc tóc quá hơn hết.

Đó lại là mấy món hàng bán rất chạy mà có nhiều lời. Nhà buôn nên chú ý. Gởi thơ

Sở nấu dầu, chế nước hoa, dầu thơm:

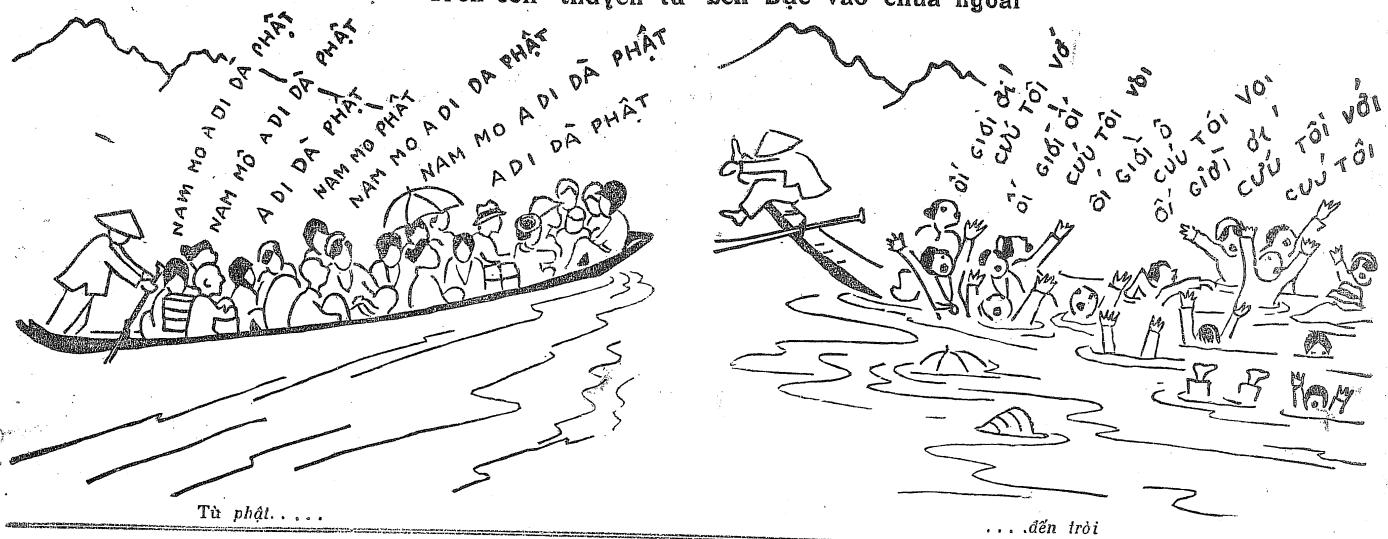
Giấy nói: 87.

HUE

Giấy thép tắt: VIENDE HUE

Trên con thuyền từ bến Dục vào chùa ngoái

..từ nhỏ đến lớn..

Ông Đỗ-Thận

Hôm nay, ô chợ phiên của Thương-Đoàn-tổ chúc, có một ông đầu tròn, mắt tròn, người tròn, râu ngắn lơ phơ, cặp mắt lím đầm nhìn kỹ hóa ra ông Đỗ-Thận.

Ô! Ông Đỗ-Thận hấy còn à? Đã lâu không nghe thấy tên ông, k-ông thấy ông sút sắng ra ứng cử nghị viên thành phố, tưởng ông chán cái phú quý phu vân, vào nơi hang sâu núi thẳm, tìm cái lùi cao son lùn thấp & 99 ngọn núi Hồng Lĩnh, nói tóm lại đã trưởng ông và làm quan ở Nghệ-ting, Thanh... Ai ngờ đâu, hôm nay lại thấy mặt ông.

May ra rồi đây, hàng ngày sẽ được trông thấy chòm râu của ông, nghe đến mỹ danh của ông, rồi sẽ cùng thiên hạ hoan hô chúc tụng một kì nhân của nước nhà.

Mong vậy thay!

Ông Phạm-Quỳnh và Huế

Hôm nay gặp ông Phạm-Quỳnh. Tưởng ông còn lùn lùn dìn non nước ngoài Bắc-hà, ai ngờ đầu ông lại ra dự tiệc hàng năm trường thông-ngoan

Tiệc xong, ông về. Phải, ông còn & lại làm gì nữa?

Ông Cung-dinh-Qui

Ông Cung-dinh-Qui là ai? Thiên hạ không ai biết đến tên, mà có lẽ cũng không ai biết cho ông rằng ông sống ở trên mặt đất Việt-nam.

Thật là đáng tiếc. Đáng tiếc mà đáng giận cho lũ chúng ta, đám dân quên, không biết cõi cung những bậc vĩ nhân lỗi lạc nước nhà..như ông Cung-dinh-Qui đây.

Ông là một ông Tham tá cảnh nông. Về nghề làm ruộng, giá ông đúng tay vào thì ông cũng có thể cầy nỗi cày lúa nếu ông không vác nỗi cày bừa. Nhưng ông không những là một nhà nông già ông lại là một ông Tham tá: nghĩa là ông biết ngồi trong họ cầy ruộng, cầy lúa, rồi ông biết cuối tháng lịch hương..

Thế cũng là nặng nhọc lắm rồi.

Cũng vì công việc ông nặng nhọc, nên ông được đeo một giầy mèn day ở trước ngực. Chắc ông cũng đã «tử công phu» mới được thế. Ông có nhiều công cán với nước nhà lắm.

Một là ông là ông Tham, lại làm việc cho nhà nước. Tuy ông làm việc cũng chỉ như các ông tham không được huy chương, nhưng đó lại là một truyền

chú: Ông là Mạnh-thường-quân của nền thế thao Việt-nam. Nghĩa là ông đã cho cái cúp bóng tròn: cúp Cung-dinh-Qui. Không phải là ông lấy tiếng dân, chỉ vì ông thích đùa bóng thật, tuy ông không đá bóng bao giờ.

Ông lại được cái tài theo đuổi các đội ban bóng tròn. Ông theo không phải là để lấy tiếng rằng hâm mộ thể thao ông chỉ muốn rằng người ta bảo ông là hâm mộ thể thao thôi!

Hải-dương, Ninh-giang, Vĩnh-bảo. Chỗ nào cũng có vết chân của quan lòn họ Cung.

Ngự lâm quân

Hoàng Thượng muốn chọn 21 người để làm thành một đội Ngự lâm quân. Muốn làm lính ngự lâm phải theo mấy điều kiện khó một chút:

- 1° - Có bằng thành chung, tốt nghiệp.
- 2° - Cân nặng 60 Kilos.

3 - Cao một thước bảy tấc tây

4 - Biết bắn, biết cuồng ngựa, biết lội, lặn, leo, trèo, cầm lái ô tô, mô-tô.

Kén được chứng ây người có đủ tài nghề như thế lại có lòng muốn sung vào ngạch lính, có lẽ cũng hơi lâu.

Nhưng, trong làng thể thao, đã có ba tay ngự-lâm rồi mà! Ngày Cochet Giáo tài về nghe bán thuốc tây..và nghề đi ứng cử nghị viên. Ngày Borotra Bình, một tên ngự-lâm rất trung thành mà đã lâu nay không có ai nhắc đến tên (cô iết đã vào xem cảnh Huế rồi) Ngày Trần-văn-Duong còn đương lập bần, cái bao tú tài.

Xin mời ba ông vua Huế mau kéo đến chỗ.

TÚ-LÝ

cũng là một cách để cho họ khỏi phải nghĩ ngợi.

Đã có nhà tư trưởng phải có nhà thực hành. Mà ở Xã-hội mình, toàn là người tài hoa lỗi lạc cả, nhất là các bà.

Tại vậy, các bà đã khéo đem cái tài thiết thực mà thực hành cái ý kiến đang hòa hai nền văn hóa của các nhà tư trưởng thâm trầm nợ.

Bao nhiêu cái hay của nền văn minh cũ, các bà khéo bảo tồn. Chỗ này có bà đã xem bài xem xổ chổ kia có bà đã mượn thầy tiêc đắt, cốt để duy trì lại những Khoa lý-số ngày xưa, kèn những học thuật đáng mến ấy. mà một đì thi đáng tiếc biết ngàn nào! Bảo rằng các bà đã xem bài, tìm đắt lò vì mê tín dị đoan, thật là oan cho các bà quá. Còn ngồi đồng hồnborg, có phải là đì các bà tiêu khiển đâu, chẳng qua là để bảo tồn lấy những tôn giáo xưa, cho khỏi phi tiếng nước Nam minh là một nước nhiều thần nhiều thánh,

Còn các ông? Đàn ông nước mình có ái đài sắc là linh linh tư trưởng... y như đàn bà vậy. Cũng rice xem bói, cũng xin đắt cát, cũng khéo bảo tồn lấy những cái hay của nền văn hóa xưa,

Các bà, các ông lại khéo tấp thu lấy những cái hay của nền văn hóa mới. Biết ăn cơm lát, biết ăn mứt lịch sự, đì, cái văn minh rực rỡ của Tây phương đổi với khái óc thiết thực của người mình rút cục lại chỉ có thể.

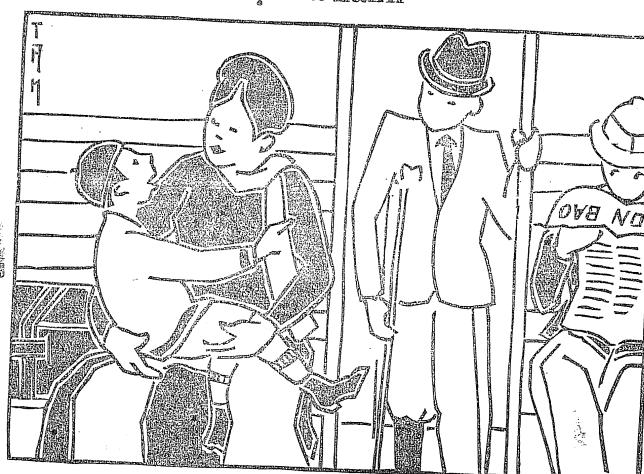
Còn những nền Khoa học vũng vàng, chí tiền thủ hăng hái, lòng yêu người, yêu đời, yêu nước, yêu nhân quần xã hội, là những điều vô nghĩa lý, vô ý thức, giả dối mập mờ, có đáng cho óc thiết thực của người minh để ý đến đâu!

Các nhà tư trưởng thâm trầm kia thấy họ thực hành được ý kiến hay của mình chắc cũng mắt lóng hả dạ, mà nước Nam này, chẳng bao lâu sẽ hóa ra trung tâm điểm của một nền văn minh mới.. một nền văn minh lai.

TÚ-LÝ

.Bản ngang.

Dung hòa hai nền văn minh Âu-Á; các nhà tư trưởng thâm trầm một hôm bỗng nẩy ra được ý kiến hay ho ấy. Ở vào lúc cũ mới xung đột,

Học và hành

Con (đọc thuộc lòng) — Thấy người tàng lật phải thương
Thấy người tàng lật phải nhường chỗ cho.

P hải không mơ?

Mẹ — ừ, phải.
Con — Thế mới ông ngồi vào chỗ tôi này.

Truyện Ngắn

CÔ BUT

của THẾ - LŨ

Mồng tám tháng giêng.

Cái vui thú ăn chơi dã quen : Hà-nội dưới mưa phun vẫn ra vẻ ngày ngắn phở — nhưng ngày tết chưa muốn trở lại với cái đời hoạt động tao túng.

Lúc tôi mở cửa sổ nhà tro trống ra, thì một làn khói đưa vào những hơi pháo của pháo pháo. Trước mặt tôi, mài ngồi cũ và ướt san-sát chen nhau với những vùng lá mè xanh : cả một thành phố yêu-lặng mịt mù ở trong một bầu trời mưa bụi. Lòng tôi lanh lẹo tắt ngắt, lại tưởng đến một câu truyện vẫn vơ ngó ngắn xẩy đến cho tôi năm xưa.

Tháng giêng năm kia, tôi được nghỉ học 20 hôm, cùng với một ông giáo-sư mỹ-thuật vừa là thầy vừa là bạn bè chơi trên Thượng-du.

Ông giáo-sư có ô tô riêng, đã lên dây một vài lần; ông lại quen với nhiều quan chức thô săn, nên cuộc chơi phiêu của chúng tôi rất dễ dàng và thêm nhiều thú. Chúng tôi được người ta tiếp đãi thực tử tế, được người dẫn đi xem các phong cảnh kỳ lạ đẽ vể. Khi nào không tiện vế ở ngoài thi chúng tôi nhờ các quan Châu cho gọi ít người Thủ hay Mán về nhà để làm mìu.

Lần ấy chúng tôi đến Nước-Hai, vế trong một nhà ông quan người Kinh. Người mua của chúng tôi là mấy cô But.

« Cô But » đây tức là những người con gái thô đồng trinh, biết hát, biết đàn, biết cầu khăn với các thần thánh. Mỗi khi trong làng có người ốm mời họ đến nhà, họ sẽ đặt vàng hương cúng lè cho và sần sóc trống nom cho đến khi khỏi hẳn. Họ cũng gần như các bà phuoc coi bệnh nhau ở dưới nhà. Có điều họ cứ ở nhà chả không phải ở một nhà tu nào hết. Họ ăn mặc cũng như mọi người khác: cũng khăn quao, cũng váy dài, cũng áo tay rộng, nhưng khi có hội có lễ thì y phục của họ sare rõ ràng là mắt hồn. Hòm ấy họ được đến làm mẫu vế cho chúng tôi, nên cũng coi như một ngày quan trọng cần phải mặc lễ phục,

Trông bốn cô quan Châu cho gọi đến, có một cô trông đẹp lẩn : mặt nhu mì, đầu dặm, hai mắt trong và sáng, nhìn chúng tôi một cách ngày thơ. Trong cuộc phiêu du của tôi, tôi đã có ý quan sát thi thấy con gái thô nhiều người da trắng, mà không cũng dễ yêu, nhưng không ai có cái đẹp thanh tú như cô But của tôi hôm ấy. Tôi không ngờ myself nhân rùng rợn cũng có nhan sắc tôi bức này. Thành ra tôi cứ ngẫu người ra mà nhiều cô ta, không để ý gì đến những người khác nữa. Tôi đã định hỏi : « cô em năm nay bao nhiêu tuổi ». Nhưng tôi thấy hơi ngượng lời. Và người ta là « cô But », chứ có phải người thường cho mình bỗn cợt được đâu. Tôi đoán già lầm thì cô này cũng chỉ độ mười tám, mười chín tuổi là cùng... Người trẻ như thế, đẹp như thế mà làm sao lại yên lặng nghiêm trang quá như thế. Từ lúc cô đến đây, cô vẫn cứ đứng hoặc ở một góc, bất trống chúng tôi, lại nhìn các cô bạn. Các cô này còn bạo-dạn hơn, họ chỉ trả cho nhau xem mấy bức họa của chúng tôi vế xong từ trước mà cười nói gì. Tôi nhận lại :

Mời cô ngồi xuống đây cho đỡ mỏi.

Trên vế mặt yên lặng tu nay bằng nở ra một nụ cười. Nhưng cô vẫn đứng yên không nói gì. Tôi nhận lại :

Mời cô ngồi xuống đây.

Cô ta lại mỉm cười laña nữa, trông tôi bằng đôi mắt rất ngày thơ, rồi ngân

nhìn, lúc cô ngang lên lại càng ngạc nhiên hơn, nhưng không ra vẻ ngượng mày.

Tôi mỉm cười một mìn, rồi lấy giấy bút ra định vẽ. Nhưng tôi không vạch được nét nào cả, cứ quanh quẩn hết ngồi lại đứng, trong lòng nao nao như buôn tiếc cái gì.

Mà cứ nghĩ vẫn nghĩ vơ mãi :

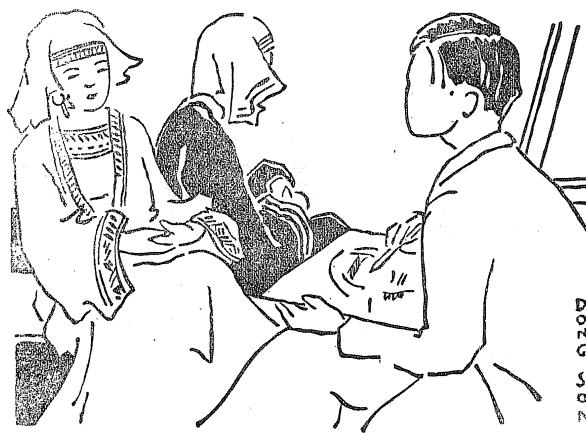
— Ô tại sao người đẹp như thế kia lại làm bụi ? đẹp thế kia lại đi tu ? Tại làm sao nő bồ cái thú êm-ái say sura ở đời mà đem cái thanh xuân mòn mòn như thế kia vui lấp vào mít cuộ ; đời vô vị.

lại phía một người nhà quan Châu đứng gần đó.

Ông này đến đẽ là thông ngôn cho chúng tôi. Ông ta nói với cô But mấy câu tôi không hiểu là gì, chỉ thấy cô lại nhìn tôi rồi hơi cúi đầu ra ý cảm tạ.

Tôi nhân tiện nhờ ông ta nói hđ với cô rằng cô làm ơn ngồi yên một lát cho tôi vẽ, và xin cô cứ tự nhiên đừng ngượng nghịu gì cả.

Ông giáo-sư từ nay đến giờ cứ cầm cự vẽ hoài, hình như không hiểu gì đến nỗi si-tinh của tôi, sau ông thấy tôi nói với cô But thế, thì chỉ sẽ bảo :

Đ O N G S O N

Rồi thành ra tôi cứ thương hại cho con người trẻ trung, nhan sắc ấy, làm như cô ta bị miến cưỡng-p'âi làm điều cô ta không ưa.

Tôi lầm bầm nhắc đi nhắc lại mãi một câu :

— Người thế kia mà phải đi tu thì thực vả lý quá !

Lần ấy chúng tôi, mọi người đứng cả trong hiêa. Bên ngoài mưa lâm-dâm, gió thổi làm gật gù mấy cây mầu đơn và một hàng sỏi trống trước cửa.

— Minh cho gọi họ đến đây là cốt đê minh ngắm minh vẽ. Thế thì còn phải nói voi huê gì.

Tôi cũng bết vây, nhưng tôi muốn sử một cách lịch-sư với cô But đang yêu kia. Lẽ phép với một người đẹp thì có gì là thiệt ?

Tôi đặt tẩm bia giày lên dài, rồi liếc nhìn sang tờ giấy vẽ của ông giáo-sư xem. Ông ta vế đã gần xong, nét bút linh hoạt mà dấn-dỗi lắm. Tôi thì lại muốn vẽ một lối khác, vẽ nét rõ mềm

Cô But của tôi đứng ở một phia, hai tay buông thõng không biết nên làm gì cho khôi tro. Tôi thấy thế lại gắp kéo một cái ghế đầu nói với cô ta :

— Mời cô ngồi xuống đây cho đỡ mỏi.

Trên vế mặt yên lặng tu nay bằng nở ra một nụ cười. Nhưng cô vẫn đứng yên không nói gì. Tôi nhận lại :

— Mời cô ngồi xuống đây.

Cô ta lại mỉm cười laña nữa, trông tôi bằng đôi mắt rất ngày thơ, rồi ngân

nhìn, lúc cô ngang lên lại càng ngạc nhiên nhìn lại, rồi sẽ như thường. Tôi vẫn không thôi

Tôi đem hết tài trí, hết cả cái tâm hồn của một người nghệ-sĩ dã tính dẽ cố chép lấy cái nhan sắc tiêu nga kia lên mặt giấy. Trong lòng tôi thấy mênh mang những tình yêu thương vờ vắn. Một lần cảm động quá, tôi buột mõm nói ra một câu :

— Trời ! cô But này sao mà đẹp thế ! Cố đừng đi tu nữa có hoa không ? Ông thiếu gì nghĩa-phúc t !

Lúc ấy ông giáo-sư vê xong, đã vào nhà trong nói truyện với quan Châu và đã cho cô But kia xuống dưới. Đang sau tôi, người đàn ông thô đứng xem tôi vẽ, cũng chúc quay lưng đi. Nhưng thấy tôi nói câu vừa rồi thì hắn mỉm cười đứng lại cắt nghĩa cho tôi biết rằng tuy là But, nhưng cô ta cũng lấy chồng. Mà khi đã lấy chồng rồi, thì cô không là But nữa.

Tôi mừng rõ không biết chừng nào, như người tim được của qui đã trường mêt. Tôi định nhờ người ấy thông ngôn nói với cô But những câu rất dấn-thảm nhưng hắn ta đã xuống nhà dưới mêt, và những lời tự-tình áu yêm mà lại phải nói bối miêng người khác tai côn ý vị gi

Tôi nhìn cô thô của tôi. Cái đẹp của cô lại có một vẻ mặn-mà khác. Tôi muốn bối cô, muốn nói truyện đê nghe lời nói của cô. Nhưng tôi không biết tiếng thô.

Giá lúc ấy đã học được những đâu :

« Pi đây lai, khôi xiết pi lai » (ô em đẹp lắm, tôi thương yêu ô em lắm) khí cứ thế nbắc di nhắc lại bằng các thứ giọng êm-ái, ngọt ngào cũng đủ rồi ! Hay giả cô con gái kia là Khắc, là Taty, hay là Áng-le nha, tôi cũng dồn lời đê mà thô lô tình yêu mến của tôi. Nào có ai biết trước, tôi học tiếng thô đê phòng đến những lúc gặp gỡ ấy ?

Tôi không nói được gì cả, nên dành phái cố vế cô But cho thực giống thô. Cô ngồi trên cái ghế đầu hoi thấp, hai chân khép lại với nhau, vầy, áo lỏa xỏa rủ chầm xuống vật đất. Tôi vê cẩn thận rieng có khuôn mặt, còn thì chỉ phác qua.

Lúc vê xong, tôi giờ bức tranh cho cô But xem. Cô tẩm tẩm cười, rồi nhìn tôi ngạc nhiên ra ý cảm phục tôi lắm. Tôi vui xướng hiện ra cớ chí, lại gần người thiều nữ định nói, nhưng sực lại nhớ rằng cô không biết tiếng Kinh ! Thế tôi làm thế nào cho người ta hiểu được mitch bây giờ ? Tôi lung tung như một con gà tìm chỗ đê. Còn cô But thi vẫn ngồi yên, vẫn mỉm cười, sau cô tròng tôi một cách hoingac-nhiên, hinh như có ý hối :

— Không vê nữa thi đê cho người ta ta xuống nhà dưới chử bắt ngồi mãi đây à ?

Tôi bênh, chỉ vào tôi, chỉ vào cảnh vật chung quang và chỉ vế phia thành phố Hanol... Rồi tôi lại lấy thuốc vế diêm vào lòng con mắt người trong tranh mấy diêm trắng, chữa lại cái miệng cười chum chím, và dồn vế mặt vui tươi lúc trước ra một vẻ phảng phất buồn. Rồi tôi lại giờ lên cho cô xem. Cô dương mắt nhìn tôi, nhưng không chắc đã hiểu. Tôi làm thế là có ý bão cô rằng : tôi sẽ phải trở về chốn thị-thanh tôi với cô sẽ phải xa cách nhau đây... Tôi phải xa cách cô thi tôi buồn lắm. Cô cũng nên buồn một chút mà thành

hoảng nhô đến sinh chàng vò vẫn này
đã thèn lùc vì cõ...

Rồi tôi cù chả trồ bài, cù làm trồ
cám ở nước bộ măt thơ ngày cũa
người con gái thô ... Đóng một tiếng
cuối tò làm cho lôi giật mình quay lại:
Ông giáo sư với ông Châu đã ra.

Hai người trong chúng tôi nói đùa
mấy câu Ông Châu nói:

— Thôi, bài « thơ vè » này nguy mất,
cù trên Bụt vào mà chơi. Bụt đọc thán
chú cù thi khêng biết lối mà giờ về
nữa.

Tôi nghì bụng: càng hay chứ sao?

Bấy giờ đã bốn giờ chiều. Ông giáo
sư giục tôi thu xếp để ngày hôm đó đến
Séc-giang cho kịp.

Thu xếp xong, chúng tôi vào nhà
trong ăn cơm chiều. Đang bữa cơm
khi có Bụt rủ nhau ra về. Tôi muốn
ra tận công viên chán các cô, nhưng lại
ngượng với các người ngồi đó. Tôi thấy
họ tỏ ý coi thường các cô con gái kia
và cả cô Bụt của tôi thì tôi bắt bình

tâm. Tôi cho rằng một người đẹp, dẫu
người ở đâu, ở bức nào cũng đáng cho
cho người ta quý.

Ăn uống xong, chúng tôi cảm tạ quan
Châu rồi lên đường. Bên ngoài trời mưa
phòn, nên mọi độ gần 5 giờ mà trời đã
lời tối. Khi tiến chân chúng tôi ra xe,
ông Châu sực nhớ rằng nhà còn một
bánh pháo thừa lại & cái tết vừa qua,
liền đem ra đổi. Rồi mọi người cùng
cười. Duy có tôi vẫn không
muốn nói năng gì hết. Tiếng pháo vừa
rút, tôi lại thấy cảnh rừng núi tảng
thêm cái vẻ yên lặng, mènh mông, và
cái buồn trong lòng tôi càng thêm nặng.

Tôi thở dài một tiếng mạnh rồi bước
lên xe ô tô.

Xe chạy dã khuaết nhà quan Châu,
ông giáo sư trách tôi sao đập lại những
lời tôi đã đưa đến quan Châu lại lanh đậm
dến thế. Nhưng tôi cũng không quan
tâm vì lời trách ấy. Tôi ngồi thử ra một
góc xe, và cứ ngẩn ngơ con người
nhau sắc đáng yêu kia mà biết bao giờ
tôi mới lại được gặp.

Xe hơi chạy được chừng 4 cây số
bỗng đi chậm lại. Tôi nhìn thẳng, trông
lên thì thấy cô Bụt đang vén váy vây
áo di một mình dâng xa. Đường đất
thì lầm-lộ mà cảnh rừng núi thi ám-u...
Cô con gái thô chậm chạp tiến lên
như một người bơ vơ bước đến chỗ
chân giời vô cùng tận...

Xe chạy đến bên cô thì dừng hẳn lại.
Tôi ngồi né ra một phía và ra hiệu mời
cô lên. Tôi vẫn không
muốn nói năng gì hết. Tiếng pháo vừa
rút, tôi lại thấy cảnh rừng núi tảng
thêm cái vẻ yên lặng, mènh mông, và
cái buồn trong lòng tôi càng thêm nặng.

Tôi nhìn cô bằng đôi mắt rất buồn,

nhin một cách rất thiết tha ... đồng
nhé cứ trông mắt tôi cô ống nghe được
thấy tiếng lòng tôi nói. Nhưng cô vẫn
thản nhiên, chả thấy gì cả, chả hiểu gì
cả! Ông giáo sư mở máy, xe từ từ tiến
lên...

Tôi buồn chán khêng biết ngần nào
Tôi trách tôi sao khéo thương tết nhung
diều vu vo. Tôi lấy các nhẽ phải để yêu
ùi lòng tôi. Nhưng khêng thể được. Tại
làm sao, trời oai! tại làm sao có thứ nhan
sắc nguy thơ, đến thế kia, để cho ta
buồn, ta thương, ta phải gấp, rồi ta phải
xa cách?

Nghĩ thế rồi tôi qua lại, trông qua
cái cửa sổ hậu xe để được thấy người
tôi yêu thầm một lần nữa. Hình cô Bụt
ngày một lùi xa, ngày một bé dần. chậm
chạp di trên con đường dài, bùn lầy và
vắng rết. Rồi, bao nhiêu núi rừng, đều
đồn cả lái mà lấp lèn cõ ta cùng với
một bầu trời mưa bụi sương mù....

THẾ-LŨ

Cuộc thi vui cười

Câu C L Hồi họng

Rượu ngọt

Một nhà buôn làm quảng cáo : in giấy
cảo-bach.

— Mọi các ngài chú ý, nhà này ... có
nhieu thứ rượu ngọt.

Chủ sai đầy tớ đi giàn khắp mọi nơi.

Buổi chiều, chủ đi rong, thấy giấy cáo
bạch gián trước cửa một nhà tiêu tiễn
chung của thành phố.

Câu Đ X T Béch-Mai

Quảng cáo giái

Câu — Cõi thài là tiên sa ! Một cõ long
lanh tua kim cuong, răng cõi den nhưng
nhức tia hạt, huyền, thân cõi trắng như
ngà, trong như ngọc, môi cõi...

Cõi — Thưa ông, ông là vòn-si?

Câu — Không, tôi bán đồ nữ trang.

Câu N V C Nam-dinh

Thể thi không phải tôi...

Công-tử Khanh đương lúc bức vì nỗi
tim hoa châ, gâth, thi một bóng đèn
để phát phô đèn phô. Sau một giờ chạy
theo, mồi quai hâm, cá cần câu.

— Tên câu là gì?

— Tên anh là Khanh.

— Nguyn-Sô-Khanh phải không?

— Chính phải đấy ! Sao biết?

— Làm ở sở sia-răng-cốp?

— Đúng lắm ! Giải nhì ?...

— Chưa có vợ ?...

— Đích thí ! Mợ mà ghê quá...

— Má hát bôn lẩn ở 27 chura chi tiền...

— Thể thi không phải tôi...

Mịt-nói, tay hoa can, chán di bài
lâu mă.

Câu H B Đ Hanoi

Câu hỏi thật thà

Xã Khuất ngồi nói truyện với nhiều
Tôi, tảng bốc con bạn :

— Này bác, thằng cháu Kinh nhà bác
trông có vẻ sáng suốt nhí, trời iả lén dâu
lên cõi nô, ngày sau nó làm nên người...

— Vâng ...

Nghé câu truyện lạ tai, Kinh thật thà,
ngắt lời cha :

— Thày ơi, nếu trời iả xuống dit con
thì sao q?

Câu T C Nam-dinh

I Nhãm

Cô Lan xưa nay vẫn lại mua buôn giấy
ở nhà cậu Nhật.

Hôm cõi Lan đến, Nhật đưa ra một
chồng giấy, rồi tát tinh con hươu con
vượn măi cõi cõi đến là để mua hàng.
Lan nghe mót lác, mím cười trong chồng
giấy :

— Thưa cậu, em muốn chồng to hơn
kia.

— Thưa cô, tôi iu rồng tôi cũng khá
tôi rồi.

Lan giận, chép miệng : nõi dâng, lăn
sau già.

Nhật hiểu minh nhãm, với chõa :

— À, xin lỗi cô, nhưng chồng to, có ôm
sao được ?

II — Chữ Hán

Nâm dang xem sách, thâng chõz « sinh
phân », ngâng đầu lên hỏi bạn :

— Ngày sinh phân là gì nhỉ ?

— Sinh là con vật, phân là đốt — sinh
phân là con vật đốt tức là con lợn quay
chứ gì ?

III — Cát nghĩa Kiều

Cụ đồ Hoạt đang ngồi uống rượu, cậu
cô mõ Kiều đọc ngay chỗ :

Đường đường một dâng anh hào.

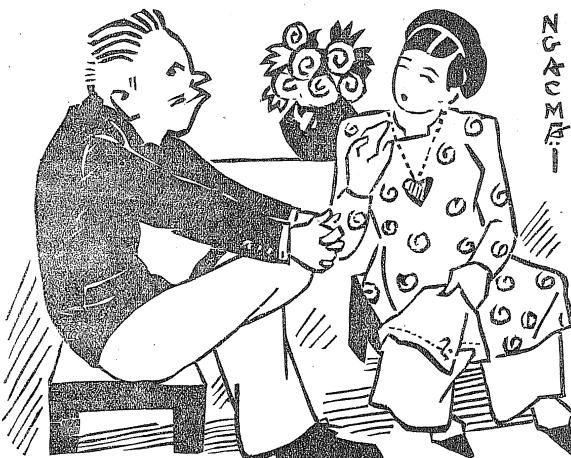
Cụ gật nguồng : « giõt như chó ấy,
đường đường, mặt mệt gi », rồi cụ chõa:

— Đàn dùi một dâng anh hùng.

— Thưa thằng thế dâng anh hùng dùn
dùn như dùn rã ấy à ?

— Thị cõi nhiên, người ta vẫn nói anh
hùng róm mà róm hay rã cũng thế,

Tranh dự thi - Số 37

Cậu — Lòng mõi thật sắt đá cõng khó chuyen!

Mõi ... Cậu thử bằng kim cuong xem nõi

(Lời của Hồng-Quang)

Cuộc thi tranh khôi hài

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay
nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có giải thưởng.

Mỗi năm báo sẽ thường húc tranh nào
hay nhất.

Tranh vẽ chiều giải 12 phän, chiều cao
10 phän có Iõi chủ thích hay không cũng
được, miễn là họa tinh yêu mến

◆

Thi vui cười

Danh sách

Cô Q H Niêm Phô Thủa Thiệu: 3 bài
OO. T B P Protect Nam-dinh: 3 bài
— N T B Đức khanh Hanoi: 1 bài — Trùm
Chân France Nam-dinh: 4 bài — Ngọc
tháp Uông-bí: 1 bài — H H D Hanoi: 1
bài — N B G jubienn Blanc Hanoi: 2
bài — N V C Radio Kiến-an 2 bài — Xích
đế Cuivre Haiduong: 1 bài — Tàu bay
N G D Quảng-yên: 10 bài — D X T Béch
mai: 2 bài — M X Thủa Thiệu: 4 bài —
P V Vệ-an Bắc-ninh: 9 bài — Cơ Lun: 4
bài — D V H Bourrin Hanoi: 7 bài, 2 tranh
— T V H Tiên-Du Bắc-ninh: 6 bài — N G X Đông-ba Hué: 2 bài, 1
tranh — T K N Pont en bois Hanoi: 10
bài — T B B Khâm thiên: 2 bài — N TA
dit Minh-hà Phan thiết: 5 bài, 4 tranh
— N DC Chanvre Hanoi: 3 bài, 3 tranh
— NX Q Rue de Part japonais Faifo: 6
bài — D T Bonnaud Haiphong: bài —
N P Q Mac Mahon Nam-dinh: 10 bài,
2 tranh — T Q V Henri d'Orléans Hanoi:
3 bài — P L A Route Mandarine Hanoi:
6 bài — Hồng sang Chợ con Haiphong:
10 tranh, 2 bài — D X T Béch-mai: 2
tranh.

Maillot

đề tập thể thao hay mặc
lót mình cho đỡ mồ hôi

Chemisette

Mặc thay chemise

Mua buôn, mua lẻ ở hiệu dệt

CỤ CHUNG

63, Rue de la Citadelle — Hanoi

Cái « tên » nữa của Phi-lô-Dôp tiên sinh

Số giờ Phi lô dôp vừa mất ngôi chủ bút một tờ báo, vì tờ báo hay quá khôn gai dám đọc, nêu cả ông chủ nhiệm cũng phải soay nghe khác.

Phi lô dôp tiên sinh thì như có cái khêu làm báo, nghĩa là tiên sinh chỉ có một ughe ấy thôi, nên thua keo này, bầy keo khác, tiên sinh không hề ngã lòng về việc vừa qua.

Tiên sinh ở nhà kinh tế...

Till vừa sáng hôm qua, tờ báo « Thành thân » đăng bài của Phi lô dôp là lừa đảo, từ tám giờ sáng đến mười một giờ, tiên sinh ngồi đọc đi, đọc lại đến ngoài trán lừa bài thời sự « Con chó của ông hanh Chi bị nạn ô tô » đăng trang tư, cộ cuối. Đẹc mài, đọc mãi, tiên sinh cũng không chán. Tiên sinh thuộc lòng bài ấy, không sót một chữ, một dấu nào!

Thích trí lầm, tiên sinh gặp tờ báo lại, rạng rực, mỉm cười một mình, tiên sinh nghĩ bụng : « Ủ, mình có quyền tự phụ lầm ! Bài mình thật là một thiên tuyệt tác ! Thật là tuyệt ! tuyệt ! tuyệt ! Nhưng chắc những lũ xuâa trong tòa soạn « Thành thân » biết đâu đến cái tuyệt ấy ! chẳng biết họ có biết cái tài mình không ? Chả lẽ mà mình lại phải thâu hành đến nói cho chúng biết cái hay, giảng cho chúng rõ sự thật của bài mình ư ? »

Tiên sinh nghĩ rằng : nhiều khi mình khó nói, thì bút lại dễ nói, đoạn ông lấy một tờ giấy, cõi làm cho chữ mất lối đi, tiên sinh viết :

Kính ông chủ nhiệm

Tôi mua báo ông đồng niên. Nhưng xin ông cho tôi thử thải rằng không hôm nào tôi xem báo được vui, thích bằng buổi sáng nay. Cái bài thời sự « con chó của ông hanh Chi bị nạn ô tô » lý thú quá ! ý từ kin đáo và luận lý thay ! thật là một thiên tuyệt tác ngã ! Một cái học tố điểm cho làng báo ta, nhất là là cho quý báo.

Phải chăng là của Phi lô dôp tiên sinh? Thế thì tôi, cũng như các độc giả mua dài hạn khác rã mong rằng tờ này nay nên cho cái tên ông Phi lô dôp nào đó chuyên coi mục thời sự trong thành phố, thi thật là cái may cho quý báo và cho chúng tôi.

Kính chúc ông cùng quý báo trường thọ.

Một bạn đọc báo chăm chỉ của Thành thân,

Nguyễn-văn-Ngã

135 Phố Lê thánh Tôn 135

« Phải, anh Ngã với ta là bạn thân, anh có biết cũn chả hề gì ! Mì có lẽ cũng đồng ý với ta về điều đó, thì ta ký tên anh ấy là một việc làm giúp anh ta mà thôi », tiên sinh nghĩ thế.

Điều kẽ thật !

Tiên sinh đe bì song, bẩm chuông gọi Ngọc, thằng nhò của tiên sinh.

— « Đây cho mày ba xu ăn quà và năm xu ra nhà giày thép chính mua

tem giàn bi, rồi bỏ thùng cho cậu »

Lẽ tất nhiên là thằng Ngọc nhận lời ngay. Ngọc cũng có biết ít nhiều quốc ngữ. Vừa đi nó vừa cầm bì xem. Nó nhí bụng « quái ! cái lão này chắc điện mặt ! nhà báo « Thành thân » chỉ cách nhà có một phố, mà bảo lên nhà giày, thép chính bì thơ, xa thêm hàng ba bốn cây số ». Rồi nó gấp thằng bán kẹo nó mu kẹo ăn. Ăn xong, nó lại thấy thằng hàng phở, nó ăn nốt « năm xu tem » một hát. Đoạn, Ngọc ta bèo gõ cửa nhà báo. Vắng cả, mãi mới thấy một ông ăn vận áo phục, đeo kính trắng đi ra hỏi : « mày tuồn gì ? »

— Thưa ông, trình ông một bức thơ — Của ai? — Dạ, của cậu con — Tên là gì? — Sân, Phi lô dôp ạ!

Người ấy bèn sét bì, xem thơ. « Ô sao lại ký tên là Nguyễn-văn-Ngã ? hay Ngã là Phi lô dôp hay Philô dôp là Nguyễn-văn-Ngã ? Hay là ai ?

Ông ta bèn hỏi Ngọc : — Thật may đưa thơ chả ông Phi lô dôp chứ?

— Bầm con chả đám nói sai / con xin thề ... nghĩa là cậu con sai con đem thơ ra nhà giày thép chính bì thùng. Nhưng con nghĩ thế thi sa quá và lâu thế giờ ra, nên con mang lại đưa tận tay ngài cho chồng !...

Sáng hôm sau Phi lô dôp nhận được một bức thơ, trên gốc bì có đề « Thành thân đại báo ». Tiên sinh mừng quỳnh. Tiên sinh nói một mình : « Đã bảo có saj đâu ! thế nào cũng thành hiệu mà ! thế chử lì ! Phi lô dôp này thật là một thằng đoán đúng lắm ! »

Bức thư (tiên sinh đọc to) :

Thưa ông,

Xin hết sức cảm tạ ông đã chuyền giáo cho chúng tôi cái ý kiến hay của ông Nguyễn-văn-Ngã náo đó ! Dù chúng tôi đã chắc rằng ông Ngã là bạn ông, hay chính là ông, truyền đó chúng tôi cũng cho là thường. Nhưng bức thư đó, xin thứ thật cung ông — dù của ai, mặc ! — không có chi là chính đáng cả. Còn về phần ông, thi chúng tôi chỉ xin gửi hầu một bức thư của một bạn đọc báo hàng năm, định theo đây.

Tay run lầy lội, Phi lô dôp sẽ giờ tờ giấy gấp từ ra, biết ngay chữ của bạn :

Kính ông, chủ nhiệm.

Tôi không ngờ báo ông lại dâng cái tin « chó chết » ấy ! « chó bị nạn ô tô » của chó lô dôp. Bởi ấy đã không đúng sự thực lại viết bằng một thứ văn không ra lòu, không ra lây, ra ta gì cả.

Xin thành thực khuyên ông chớ nên làm dày, làm chặt tờ báo quái của ông bằng những sự thô tục, ghê tởm lợ lùng rõ lúy nứa.

Mong rằng chúng tôi không còn thấy bài kỵ tên Phi lô dôp một lần thứ hai nữa. Xin ngài lượng tình cho một người đọc báo rất chăm là kẽ viết thư này.

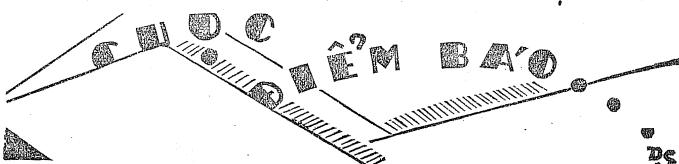
Nguyễn-văn-Ngã

135 Phố Lê thánh Tôn 135

V.H.

— Thằng nào cầm con giao đưa đây thì nó chết lia vợ, lia con nó ra.. nhé!

Việc làng

Việc làng đây không phải việc chè chén giữa đám đình trung tranh nhau miếng thịt, ném sỏi đâu !

Việc làng đây là việc làng báo, có lẽ lại còn nát bét hơn việc làng của mấy bác « kỳ mực » trong lũy treanh.

Vì các bác « kỳ mực » chỉ tranh ăn, mà các bác « kỳ bút » thì lại tranh nói.

Nói, họ thích nói. Một anh xin lỗi, đó là ông Lê-quang-Nghĩa. Ông Lê-trung-Nghĩa nhảy vót lên sân khấu rap hát Thành-Xương đê nói — Ông Diệp-văn-Ký, chủ bút báo Công-Luận cũng nhảy vót lên sân khấu đê nói. Ông Ninh, tro bút báo Trung-Lập cũng nhảy vót lên sân khấu đê nói.. Ông Tạo, chủ bút báo Trung-Lập lại cũng nhảy vót lên sân khấu đê nói...

Ông ta nói : « Xin đồng bào hãy tri Võ-khắc-Thiệu và tờ Zân-Báo ».

Rồi kẽ đến bà chủ báo, nghĩa là vợ ông chủ báo Trần-thiệu-Quí, cũng nói — Nhưng bà không nhảy lên sân khấu rap hát Thành-Xương, bà chỉ giắt cổ Bùi-thị-Út lại trước mặt ông Võ-khắc-Thiệu, chủ nhiệm tờ Zân-Báo mà nói một cách hùng hồn rằng :

— « Xin phép đồng bào đê tôi đánh Võ-khắc-Thiệu ».

Một cuộc đấu võ ! Không, một cuộc « đánh võ » May ông Võ lại võ vĩ biết võ, nên đỡ được mấy miếng võ của bà Trần.

May nữa là lại có ông cõi Chapuis can

thiệp mời hai bên lên bếp lấy cung. Danh giá chán !

Đánh bài

Nào câu truyện có gì đâu ?

Ông Võ-khắc-Thiệu in một tấm tranh khôi hài lên mặt tờ Zân-Báo đê chế riếu báo Trung-Lập. Vì thế ông Tạo chủ bút tờ báo Trung-Lập đứng phẩy lên sân khấu rap hát Thành-Xương xin đồng bào trị tội ông Võ-khắc-Thiệu.

Nhưng còn may cho ông Võ-khắc-Thiệu đây, đồng bào chỉ có bài họ, họ Trần và họ Bùi, nghĩa là bà Trần-thiệu-Quí, vợ ông chủ nhiệm báo Trung-Lập và cô Bùi-thị-Út, ý chừng cũng là cháu ngoại ông Trần-thiệu-Quí chi đó.

Ông Trần-thiệu-Quí rõ lân thản quá ! Sao không cũng vẽ vải vải chục tấm tranh khôi hài lên mặt tờ báo Trung-Lập đê chế riếu lại Zân-Báo. Mà nếu có vung về khoa vẽ tranh khôi hài thì cứ đấu võ, đấu võ một cách đường hoàng có chung tá cần thận, ai bảo sao ! Can chi lại sai vợ, sai người nhà ra đánh bài như thế.

Thứ đoán ấy không được anh hùng !

Aub ràng trong làng thì bàn tán cũng nhau cho ra lê dô thoi, ông Trần-thiệu-Quí có giám mà dùng võ lực đối với báo Phong-Hiléa thi xin ông ra một minh thoi nhé. Nếu ông lại cứ cho bà Trần-thiệu-Quí và cô Bùi-thị-Út đập túa ra Bắc thi võ thi xin cho biết trước đê chúng tôi xuống Khâm-thien trieu nữ võ, sĩ Ngân-binh, vì xin thủ thực, chúng tôi không muốn đánh lộn với đòn bà.

NHỊ LINH

Nếu muốn được giày ta, giày tây, giày KIM-THỜI đủ các kiều, vừa bền, vừa đẹp lại vừa rẻ xin mời đến hiệu TOÀN-THÀNH chủ - nhân là M. PHẠM-VĂN-SƯU ở 87 Route Mandarine.

Trong thời-kỳ kinh-tế khủng-hoảng, lại được hiệu TOÀN-THÀNH đóng giày một cách đặc - biệt như thè tướng các quý-khách không nên bỏ qua dịp tốt thì phải

TRANH NHAU MẶC ÁO ĐẸP

— Nay bà nó, cái tẩm xà tay lam trong tủ đem ra cắt cho tôi cái áo, chẳng nhẽ mình sang lại mặc áo tôi.

Không dỗi tôi may.

Bà nó con bao nhiêu là áo cũ đem đi mà đòi ra màu nhạt hay nhuộm ra màu gì xám có hoa là mặc sa-tay không?

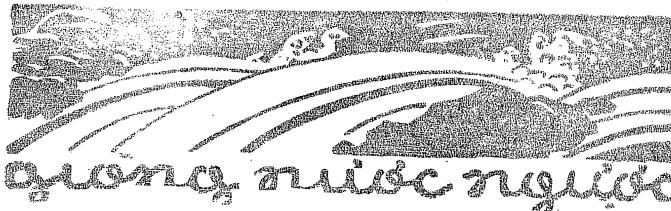
— Ông nói giàn lầm ai đòi được màu xám ra nhạt bao giờ.

Thực mà mắt tôi trông thấy có ai đòi khéo lầm, lấy cõi ra màu mờ già cũng được.

— Nếu thế tôi phải may thêm cái quần rái lanh nhì, cái quần Satin trắng và mấy cái áo vừa nhiều lục kifu mói của báu xí mấy được.

— Được ! bà nó cứ lấp số 50 hàng cát nhà LÊ-QUANG-LONG tha hồ mà đòi mà nhuộm, mà mua các hàng nội hóa tân ché, nhà ấy thấy lầm hàng đẹp mèo không đắt.

Nhát sách kén vợ...

Chơi gà chơi

Sánh cùng các nước văn minh,
Nước ta xem cũng thái bình thảnh thoảng.
Hàng năm quanh quần bao người,
Nuôi gà để chơi, nghê chơi cũng kỳ.
Thời giờ thẩn thoát tên đì,
Nó đi mắc nó, can gi đến ta !..
Khi chướm, bóp, lúp vân xoa,
Việc nhà mặc dãy, việc gà phải xong.
Sao cho thầm thịt, tron lồng,
Mở già, cựa sặc, là « ngóng » lâm rồi.
Hội hè đánh dám, đâu mới,
Ôm gà ta thử chơi chơi vài « hò » ...
Nào mơ, nào Tia, nào Ô,
Bao nhiêu hy vọng đỗ xô về gà.
Đỗ den ta lại bầy ra,
Đem tiền dự cuộc đù mà ganh đua.
« Nghê chơi thầm lầm công phu,
Làng chơi ta phải biết cho đủ mài. »

TÁO-THÌ (Hà-nhân).

Phong dao

Tối qua rao xóm Bình-Khang,
Thấy nhiều thiếu-nữ khăn san, áo mèo.
Nhớn nhớ bộ mặt quê vôi,
Đường ngồi rẽ lệc tóc mai thè lè.
Phất phơ quần trảng quêt hé,
Đôi giày cao gót, chân lè, hè nhảng.
Tùng đán, tung lũ lang thang,
Ông-éo bên dáng, đứng ngóng quan vien.

Buổi đời kinh tế cho nén.
Bắt kỳ người lá, người quen cũng mời.
Rắng : « Từ đã mấy tháng giờ,
« Làm sao anh chẳng lại chờ dưới này?
« Tình cờ chưa bùa hôm nay,
« Mọi anh ở tạm chơi đây hát dùm. »
Cầu cười, tiếng nói om-xò m,
Các khoa quâng-cáo luồn mòn rõ ra :
« Mọi anh quá bộ lại nhà,
« Đề cho di gọi kèp già, chờ hay.
« Hay cho làm rượu luôn ngay ?
« Hay cho mượn « tinh » vở day « kèn cò »?
« Đang đây phi mải thi giờ !
« Dùa đường những truyện tâm pho,

ich gi ?»

Dứt lời chẳng với gạt đi,
— « Chúng anh thật chừa đến kỳ lịnh
lương
« Đến đây chả nhẽ về suông,
« Néa về nứa ô, hai đường vẫn vơ.
« Ngày em nắn bóp tầm pho,
« Thật là lạnh ngắt, lạnh ngơ như đồng !
« Yêu nhau xin chờ hép lồng,
« Dùa chả hắt biển bồng được nào ?
— Rắng : « Chúng em cũng ba-dao,
« Một ngày ba-bza, trông vảo ở đâu ?
« Gõ anh, ăn nói mới « sầu » ;
« Đi hát à-dâu, lại hát biên bồng !
« Ti..h có, nhưng lại tiền không !
« Tiền không xin chờ có hỏng nước non ! »

TÂN KHÁCH.

Trong 16 năm chuyên nghiệp

về nghệ hội họa

Bản sở có đủ 204 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các lỉnh. Ngài nào muôn xem kiều đã vẽ xin kính mời quá bộ lại Bản sở, trước là NGUYỄN GIA KHÁNH nay đặt là :
NMUẬN-ỐC TOUT POUR ARCHITECTURE
168 RUE LÊ-LỢI HANOI gần trường Thủ Đức.

Sẽ xin kính hạ để tạ các ngài đã có lòng tin yêu nghệ vẽ của bản sở trong 16 năm nay.

CUỘC THI KÉN VỢ

Số 18

Thấy cuộc thi kén vợ của Phong-Hoá, ông bạn tôi liền nhờ tôi đánh tiếng lên mặt bao để kiểm người bạn trăm năm. Chiều ý ông, tôi cũng xin giới thiệu lèa dây, may mà ông thanh được gia-thất, thi trưởng tôi cũng không dấu nỗi mất phần sỏi thịt nào.

Ông thời :
Xuân xanh mới ngoại bốn mươi,
Áo quần trái tuổi, đang người bành
bao.
Rắng đều như chiếc bàn cáo,
Nếu đem dong thiêr trước vào sáu tháng,
Nói thời noi lắp nhất gặng,
Cái đầu hơi lệch, cái lưng hơi gù.
Trên đầu búi to lón xù,
Nếu đèn chầy đèn trước dư muôn ngàn,
Hàm râu cái giọc, cái ngang,
Lơ lõi mềm mại như bún trái tre.

Cáp mói dẹp góim dẹp ghé.
Đây vừa tam tắc, den xi da trâu,
Rượu ngọt đánh hết hàng bẫu,
Say rồi ngất ngưởng thơ tầu, thơ ta...
Bay giờ, ông muốn kiểm một bà vợ :

Không ốm, không mập, không cao,
không thấp quá,
Nhưng mà ngã quan, tú chí phái dù cả.

Hoặc giàu, hoặc nghèo, tình thành
hay nhả quê

Đặng ráo, miên sao hình dung hoi
kha kha.

Nhất là cặp mắt phải cho tinh,
Liếc xuong ao chết cưng mẩy bầy cá.

Hay lam hay lám, khéo cá chán lán tay.
Thức khuya bầy giờ ngủ, sớm mười
giờ dã với dậy.

Ngón tay búp măng trông sinh thay !
Rất lá bài đánh thiệt hay !

Thôi nồi cơm, nấu nồi cháo,

Phi sống thời khè ngay !
Đường kim cũng mũi chỉ,
Áo rách đưa thư may !
Được ngọt luối uốn thực khéo,
Nói rắn trong lỗ cũng đậm ngây.
Nào nhân, nào nghĩa, nào tử-tế,
Giao thiệp lồ mịeng it kẽ lèg !
Toét móm cười lo ông nhò,
Thở hơi vẫn mùi mắm bay.
Đọc cũng đọc truyện di máy về giò,
Bản cũng bán việc bén đông bén tay.
Cũng lòp lòp nǚ quyền đòi bình đẳng.
Đồng đánh ra tường dài các đóm.
Vung vịnh làm bộ tiêu thư tray !
Bạc bài đêm sáng lâu không mỏi.
Quá vất soi luôn suốt cả ngày.
Phải biết ra oai Sư-tử cộc.
Cho dân chó sợ chết lẩn quay...»

Xin kè so lược ra đây thôi, nếu ai
khá horn nǚ thì lại càng hay. Dám
chắc rằng nếu ông bạn tôi được một
người vợ sùng đài, pái lúa như vậy,
thì thiệt là hạnh-phước vang tròn,
chẳng phải thất công làm sự học đạo,
mà cộp uyên trong đó, quyết sớm sớm
cũng được lên choi thiên cảnh...

L K Saigon

Cuộc thi men rượu

Nấu rượu nam phải có thứ men
tòan những vị thuốc bồ ích cho
người uống

Vậy ai có các thứ men tốt thì
đem lại thí nghiệm ở lò nấu Bắc

kỳ-Nam-Tiểu-Công-Ty tại Văn-Điển.

Nếu được như ý thi Công-Ty sẽ dùng.

Ai muốn hỏi gì về việc ấy xin lại Hội số

34, Quai Clémenceau—Hàng Nón Hanoi

Vé ảnh truyền thần bằng than hay mực tát
Thật giống, thật khéo

Không phai mẫu

ảnh

50 x 60

2p90

Ở xin gửi ảnh mẫu về cho

M. TRƯỞNG-TRỌNG-BÌNH
Office Indo-chinois du Travail

81 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi hình dí các nơi theo lối hình hóa giao ngã.

đoán chắc đã xảy ra sự gì chẳng lành, liền hỏi gan mãi, thì Huy do dự một lú rồi se sệt, thi-thầm :

— Chị em ta khóc lắm, chị ạ.

Mai cười giọng :

— Truyền gì mà bí mật thế em?

— Thôi! Thà chị không biết còn hơn.

— Không, em cứ nói, dẫu sao chị cũng không sợ mai!

— Chị ạ, ai ngờ người thè...

Mai vội vàng hỏi:

— Người nào? Người nào thè em?

— Người ấy.. Anh Lộc à!

— Em im ngay. Anh Lộc là người không thể để em bình phẩm bậy bạ được.

Huy tức quá, cười gằn... Nhưng hối hận xin lỗi chị ngay;

— Chị tha lỗi cho em. Nhưng chắc sẽ xảy ra sự gì đây... Cái bà cụ đến đây tuần lè trùm không phải là thân mẫu anh Lộc đâu.

Mai đứng chờ người ngầm nghĩ, không rã lời. Huy lại nói:

— Người ấy là mẹ một người bạn thân của anh Lộc... anh Lộc đánh lừa.. nói giỡn chị...

Mai vẫn đứng im ngầm nghĩ, không trả lời. Huy tưởng chị ngầm mỉm bịa đặt hay là đoán phỏng, liền lại nói tiếp luôn :

— Ban nãy, em đi qua phố H. thấy anh Lộc ngồi nói chuyện với một bà ở trong nhà số 244 Bà ta người còu khỏe và khuôn mặt trông giống khuôn mặt anh Lộc lắm. Em đứng lại nghe, thấy anh Lộc nhận bà kia là là mẹ. Em hỏi người anh em bạn tai bết đít rằng bà ấy là bà Ánh...

Mai cười, ngắt lời em :

— Sao em lại nghe trộm như thế? Xấu hổ, em ạ, nhất là em lại tò mò đi hỏi truyện nhà người ta.

Huy nghe chị cự lấy làm tức tối quay đi. Mai chạy gọi lại buôn râu bảo rằng:

— Cứ xin em làm ơn cho chị một việc này nhé: em đừng động gì với anh Lộc đến truyền áy hết.

... Thế rồi hai người lấy nhau,

Rồi Lộc thuê nhà bên hõ Trúc-bạch & với Mai và Huy.

Xưa nay Lộc vẫn ở với mẹ, chưa hề đi ở riêng, nhưng vẫn ngờ vực con có nhân tình. Bà chưa quên câu chuyện Lộc xin lấy con ông tú Lâm. Vì thế bà nhắc cho Lộc biết rằng bà đã ngỏ lời với bà tuần đến tháng tám xin làm đẻ nghe hù-hồn. Lộc lùi ra mặt tui cười xin phép mẹ hãy cho thi đậu vào

ngạch tây đã rồi hấy cười vợ cũng không muộn, chỉ đến sang năm là cùng.

Từ đó Lộc sợ mẹ đến chỗ nhà riêng thăm mình, nên ngày nào cũng ít ra là một lần thăm lại nhà mẹ vẫn an an cần lâm.

Nhưng mà xưa nay bọn đàn ông ta khéo lòng mà giàu nỗi, khéo lòng mà lừa giảo nỗi phải phụ-nữ, nhất là người ta định lừa giảo lại là mẹ ta. Mắt người mẹ nhìn thấy ý nghĩ của con cùn tinh gấp mấy mắt người vợ, người nhân tình đoán được từ tướng của người chồng hay người yêu. Ba án xét từ ngôn ngữ, từ cách cử chỉ cho chí tính nết vui cười, cặp mắt nghĩ ngợi viên vông của con thi bá biết ngay rằng con đương dâm dưới trong bẽ ái.

Bà liền cho người đi rinh mò để biết chở & của Lộc: Nhưng nếu bà khôn thi Lộc cũng ngoan. Những người nhà bà án đều là tay trong của Lộc cả. Chàng cho cháu tiền luôn nên chúng đều có tim được nhà chàng & cũng về nói là không thấy, hoặc nói giời là chỉ thấy chàng ở có một mình.

bà sinh sự kia.

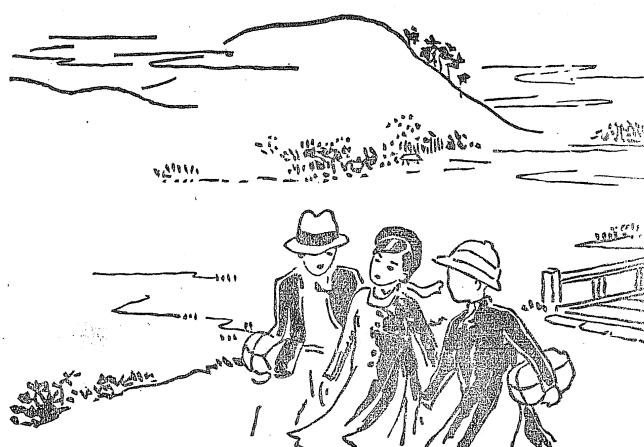
Áy Mai cũng vào hàng ấy. Huống chi những người mà nàng muốn vì họ hy sinh lại là hai người thân nhất trên đời, nàng hy sinh đến nỗi đâu biết mình đương & vào trong hoàn cảnh khó khăn mà vẫn tươi cười vui vẻ như thường. Em có nhắc tới câu truyện ám muội của Lộc thì nàng chỉ van lợn :

— Chị lạy em, em đề cho chị được sung sướng ngày nào hay ngày ấy. Em nhắc tới những truyện ấy cũng là vô ích. Anh Lộc, yêu quý chị em mình thế, em chưa cho là đủ à?

VI Thú thực

Vào dịp nghỉ lễ Phục-sinh, Lộc muốn rủ Mai và Huy đi chơi xa vài hôm. Mỗi người bán một ỷ, về sau ba người đều bằng lòng đi chơi vãn cảnh chùa Bách-môn một hôm thôi, nghĩa là sáng đi chiều về.

Sáng hôm chủ nhật ba người ra ga thure sớm, rong lòng vui vẻ, mang theo đủ các lưỡng trực búa sáng bừa chiều. náo bát, náo gà, náo vịt quay lại đêm

Về phần Mai, thì Mai tuy được hưởng hạnh-phúc êm đềm của tấm ái-linh dâm thắm, song cũng đoán trước rằng không khỏi xảy ra sự trắc trở sau này.

Nhiều lần nàng đã toàn ngỏ lời với Lộc rằng nàng biết hết những sự bí mật của Lộc, và xin phép Lộc vê lây mẹ đẻ tạ tội. Nhưng Mai lại sợ làm phật lòng người yêu, hoặc làm cho người yêu phải buồn rầu: Lộc đương sung sướng & rong mê man trong giấc mộng êm-đềm, nàng không nỡ đánh thức vội.

Trong nhà loại có một hạng người da cảm đến nỗi ta chịu khổ còn non là đứng ngầm cài khổ của người khác. Vì thế họ hay nghĩ đến hy sinh sự non,

thêm một chai rượu vang và ba cái cốc sắt nhẹ.

Ngoài trê xe hỏa Mai ngồi tới lần gặp gỡ ba lần đưa mắt nhìn Lộc mím cười, Lộc không hiểu, nhưng thấy người yêu cười cũng cười. Mai vừa nết trố, hồn áy trang hoàng quần áo màu trắng lại càng có vẻ đẹp lộng lẫy. Mai hết sức chiều Lộc: chàng hơi ngó ý thích lối ý phục nào là nàng ăn vận như thế ngay: Đến nỗi nàng là cô gái querra tinh mới được hơn một năm mà đã cao ráng trắng, dẽ tóc lèch và và i quắn trắng, phục sức thực hệt y một cô thiếu nữ tân thời.

Tới ga L., ba người xuống xe hỏa. Mai hỏi Lộc :

— Đường vào tới chùa... chùa gì nhỉ?

— Chùa Bách-môn.

— Đường gần hay xa thế minh?

— Độ hơ bốn cây lô-mét.

Thế thì đi bộ thôi. Đã lâu lắm em chưa được đi bộ nhớt quá.

Huy mang gối gà, ví qua, còn Lộc mỗi tay sách chai rượu, một tay cầm một gói vải cột vây bánh. Mai cười bảo Lộc:

— Không cho em mang một thứ gì à?

— Thời em là đàn bà được miễn dịch.

Cả nói đùa khiến ba người cùng cười ồ.

Trời mát, khép khí trong trèo, các cây mới nẩy trồi lá xanh non, những ruộng lúa con gai giải bài phía bên đường xa tăm tắp với iau những chân dò, cùng những lũy tre, cảnh diền dã áy bồng gọi trong tri Mai cái thời còn bé. Nàng nhìn em mỉm cười vì nàng nhớ tới những khi cùng em thung thẳng chạy nghịch ở ngoài đồng.

Nhưng Huy không cười, nét mặt ủ ẻ như đương nghĩ đến những việc gì buồn rầu. Mai đoán chừng em lại tưởng tới câu truyện mọi ngày, câu truyện man trá của Lộc, liẽn di gần lại chỗ em ghé vào fai sê nói :

— Chị lạy em, em tha cho chị, em đừng làm cho anh ấy mất vui vì em.

Lộc nghe hai chị em tài thầm, cười ha hả hồi rằng :

— Truyền chi mà bí mật vậy?

Mai cũng cười trả lời chổng chế:

— Em bảo Huy chia những hoa vàng trong ruộng cài dắt ra như dàn bướm bướm bay lượn, trước theo chiều gió.

— Trời ơi! Em tôi vừa là một nhà thi-sĩ, lại vừa là một nhà họa-sĩ.

— Hắn chứ lại.

Nhưng khi tới phố huyện Tiên-đu thì sắc mặt Mai trông co vẻ mặt lấm, không tươi cười hồn hở nữa. Nàng nói hấy dừng lại nghỉ chân, rồi ngồi xuống ghế hóng nước thử hóng hộc, Huy thấy vậy bảo chị :

— Mọi khi chị đi khéo lắm kia mà!

Mai cười Khanh khách trả lời:

— Phải đấy, nhưng nay vì...

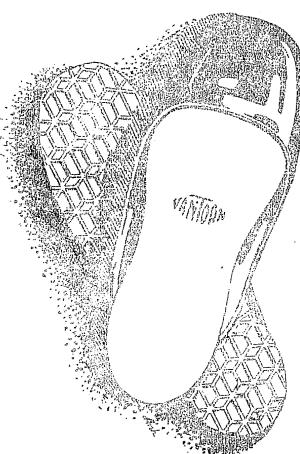
Nàng ngừng bất, bén lén, cúi đầu hai má đỏ hây. Lộc vội hỏi :

— Vì sao thế em?

Mai nũng nịu ghé vào tai Lộc thì thầm mỉm câu, khiên chàng nhón nhác sờ gáy. (Còn nữa)

KHÁI-HUNG

MUỐN
CO ẢNH CHỤP LỘ
MỸ THUẬT
NÊN LẠI
HƯƠNG — KÝ

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giày Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

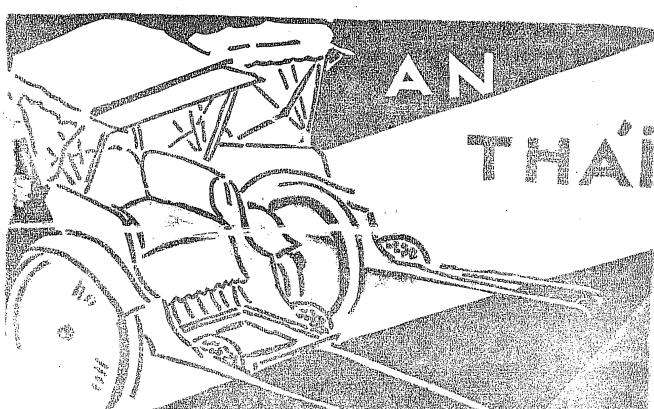
Kiểu rất đẹp, mũ láng Hoa-ký rất tốt, đế cao-xu đèn đúc ở bên Pháp, đì bền gấp bốn lần đế da hay đế crêpe, không churret và toet ra như đế crêpe trông đẹp và nhẹ như đế da, đì mua không ngấm nước. Giá rất hạ.

Bản buôn và bín lè:

YAN - TOAN

95, Phố Hàng Đào. 95

HANOI

Hiệu số 23 phố Cầu Gỗ Hà Nội, vì sự hợp hối nên đã dọn cả cửa hàng sang xưởng số 2 phố Ng Trọng Hiệp lứa là ở giữa phố cầu Gỗ đi vào ngõ Gia Ng

Hồi ! người già còm, da mặt xanh vàng, nào nhà Thè-thao thân
tráng, lực kiện gân cốt mềm mại bời uông

HUYET TRUNG BƯU

Uống độ một chai đã thấy khỏe mạnh, da mặt hồng hào

Chai lớn giá là 2p 00 Chai con giá là 1p 20

CỦA NHÀ THUỐC ĐẠI QUANG

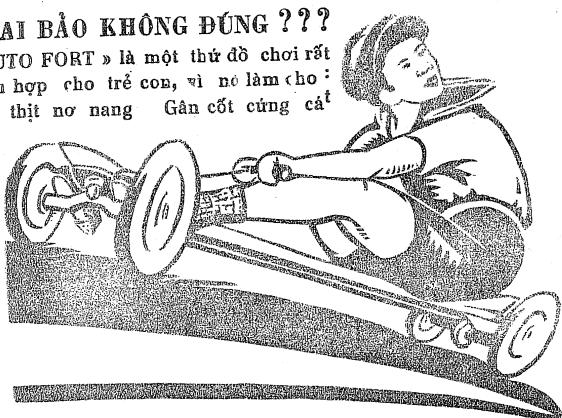
Giáy nói 805

47 Phố Hàng Đường - Hanoi

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất
thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho :
Bắp thịt nở nang Gân cốt cứng cát

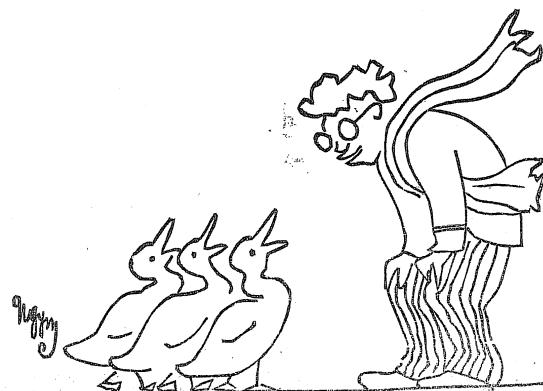
Tinh thần sảng khải Tiêu hóa dễ dàng
Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thi nghiệm tại :

Hiệu Phúc Long

43 - phố hàng đậu hanoi - Tel. số 251 bán buôn và bán lẻ

Xem xong đã

Vị! — Người là gì?

Người ta là Phạm-tú, biệt hiệu là phò rượu Bờ hồ tốt nghiệp
trường hóa học chuyên môn-lèn nghề ruộng và làm áo đi mưa
không ướt.

Vị! — Người vẽ ta để làm gì?

Người — Vì bạn Phong-hoa ua xem tranh, ta vẽ vịt để làm
quảng cáo

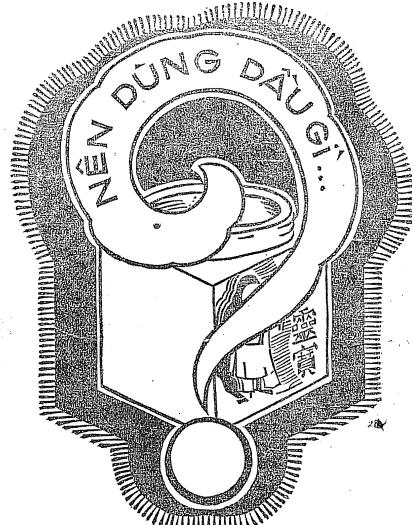
Rất thắn hiệu
rất rẻ tiền

Một thứ dầu đặc

Trị đủ các bệnh ngoài-cảm
và một vài bệnh-thương.
Hiện phát-hành sáu barang.
Hộp = 6p05 - 0p70 - 0p10
Lọ = 0p25 - 0p40 - 0p80
— Mua một hộp 0p07, 0p10
có vé thường từ 1p00 đến
5p00.

— Mua một lọ 0p25, 0p40,
0p80 có vé số, giải thưởng
từ 10p00 đến 100p00

Mua buôn, mua lẻ, hoặc
xin làm đại-ly tại:

Vân-Hòa
27, Rue Gia Long, Hué

Trước cửa hiệu nhỏ 107 Hàng Đào nay cửa hiệu to 21 Phố Hàng Qua
đó là cái chừng chỉ chắc-chắn về sự phát-dát và tiền-bộ của bản hiệu. Được
như thế là nhờ ở lòng yêu của các quý-khách đã chiếu cố đến Tân-Thịnh
trong bấy lâu nay. Vậy muốn khỏi phu lòng quý-khách về mùa hạ năm
nay bản hiệu mua rất nhiều các thứ vải đủ các hạng để may hầu các quý
khách bằng một giá rất phải chăng.

Xin mời lại may thi ô lòng thành-thực của bản hiệu,
Tân-Thịnh thủ nhẫn Cân-bạch

THƠ MỚI

Tiếng chuông chùa

Sương lam deo cái buồn mènh mong
trên đồng vắng.
Nắng chiều xuân rung rinh trong cảnh
trời yên lặng.
Bỗng thong thả rơi một tiếng chuông
chùa.
Ở chân trời, hay trong cõi hư vô;
Lòng ta bát ngát, nhẹ nhàng như mọc
cánh,
Bay rập rót trong nơi không-gian
thanh tịnh.
Ly Tao nương tử ơi! Hồi nắng Thơ!
Ta muốn cùng ai muôn năm say xưa,
Ta muôn biến ra làm mây, làm gió,
Làm một bầu khinh-thanh trong vān
trụ,
Làm ánh sáng anh linh của núi sóng,

Lâm cái dẹp thiền nhiên : giấc mộng
vô cùng
Cho tri-tưởng thi-nhán, cho tâm hồn
nghê-si
Cho những tâm lòng nhợt nhẩn muộn
nghỉ
Ôi cao siêu ! ôi khoái lạc ! giây phút
thần tiên !
Như đứng ngoài trần gian, ta hít thở
«gió Quê». .
Quen đã sống bao nhiêu năm đau khổ,
Ta quên những cảnh bùn than, lam lũ,
Chỉ thấy trên cao xanh con mắt Từ-Bi,
Theo dõi ta. Theo dõi bước lưu ly,
Và yêu ủi cho ta còn nhiều hy vọng,
Bởi mấy tiếng chuông u uyên, lan rộng
Vâng đưa ra bốn phía bao la..
Mặt lệ trong huyền-ảo cảnh sương mù.

THÊ-LƯ.

Thật là phục-nữ cấp tiên !

— Chị sắp hết trõ, có định aburōe đi «burōe» nữa không?
— Tôi đã nói; chỉ có utien chứ không có «lùi» bao giờ!

GIA ĐẶC BIỆT

KHÔNG ĐẦU BĂNG MŨ TRẮNG KIỂU QUÀ DƯA

Cam doan hai lần liège, bảo hành một năm, có cả hàng mũ demi liège để bán
Giá 1p60, Buôn di các tinh giá 13p một lá

Chapellerie PHẠM MÃNH KHA

30 Rue du Coton Hanoi

Shu nữ.

Chị em và kinh tế

(Giả nhời ông Thu Linh)

Cùng chị Yên Đông,

Em không dám cướp nhời chị, nhưng
vì thấy ý kiến ông Thu-Linh về vấn đề này
quá ngang trái, vậy xin phép chị góp một
vài câu.

Nhất-Văn

Ông Thu-Linh,

Cô Yên Đông bà : « chị em nào có chồng
con rồi, nên sắm séc riêng trong gia đình
« là rất phải. Trừ ra một vài người, tình
cảm bắt buộc, cách sinh nhai của người
chồng không đủ chi dùng trong nhà,
nhưng điều đó rất hiếm, vì nếu người ta
đàn ông chưa đủ tư cách, thế lực để lập gia
đình thì mấy người muôn thành già thất.

Bài ông phản đối bài của cô Yên-Dong
từng đoạn và ông quả đã ý đến mấy điều
nhớ nhau thành ông quên một vấn đề
rất quan trọng. Ông muốn lập xã-hội mà
việc gia-dinh ông sao không thi cũng như
ông xây một bức tượng không có chân
móng, xã-hội của ông sẽ đồ tan tành. Gia
đinh có chắc chắn, xã hội mới vững bền.
Muốn chắc chắn, việc gia-dinh trong ngoai
đều phải ổn thỏa. Việc ngoài, người đàn
ông khỏe mạnh hơn phải gánh xác, việc
trong người đàn bà yếu đuối, phải trông
nhai thì phải bớt ăn, bớt tiêu để cứu đúp
trẻ ốm.

Ông nói : « trồng nom việc trong nhà
nếu ăn may và là thiên chức người đàn bà
thì không đúng và không cần cứ vào đâu ».
Vậy ông nhầm to. Ông nói không nghe,
Người đàn bà tinh chất nông nổi hơn đàn
ông, những việc lặt vặt khôn khéo hơn đàn
ông nhiều. Điều đó ai không phải công
nhận ? Ông lại quá thiên về vật chất, ông
quen hồn tinh thần, lòng ông không những
khó khan mà ý tưởng của ông không có
giá trị vân minh cả. Cách nuôi con của ông
tôi sẽ công kích đoạn dưới đây chung cõi
diễn đở. Người đàn ông, cả ngày khờ khopic,
tối về, cần có người săn sóc, cần có cơm
ngon canh ngọt, cần tuyăi cái chỗ minh
nhỉn không nhũng ngắn nắp thử tự
ma lại có vẻ mỳ qua. Việc ấy chỉ
cho người đàn bà, giàu tinh cảm hơn đàn ông
mấy dặm. Nếu cả hai vợ chồng cùng
đi làm thì việc ấy phả thắc cho ai ? Có
tiền thì tôi nó có thể nấu ăn, coi nhà
cho ông được, nhưng khi ông chủ bà chủ
cùng nấu cháo lồng, nó không thể lên
an-ủi ông được. Nhưng lúc ấy ông bà
khô tinh nết, nó biết thế nào chiết.

Bản về chợ búa, ông nói « người đàn
bà cũng không ngần nỗi cái tính ảo bợ
ăn sờ của tôi tớ, vì thế trong gia-dinh
người đàn bà có cũng như không, cho nên
người đàn bà nên ra gánh xác việc xã-hội ».

Một vấn đề lớn mà ông vin vào một cõi
nhỏ nhen quá đỗi. Việc gia-dinh không
phải chỉ có việc chợ búa và coi tôi tớ
không ăn bợt. Vả lại cũng có nhiều đứa

tôi tớ tuy phần bên nhưng thật là hơm
bà chủ. Mà bà chủ có đồng bằng hay cõi
bạc, gie-dinh giao cả cho tôi tớ, theo ý
ông nói, những điều đó là thuộc về vấn
đề cá nhân. Bao về việc chung ông không
nên vơ dứa cá nám, hay bình phẩm phân
đồng bằng một tinh nết một vài người.
Những nhà có đàn bà trong nom cũng
phải nuôi đầy tớ để đỡ những công việc
khó nhọc, bần thiu, là lẽ cố nhiên. Ông
tưởng cứ có đầy tớ là bà chủ chỉ việc
ngồi chơi, vì ông không bao giờ để ý đến
công việc người ta làm nên ông mới nói
quảng cáo như vậy.

Về vấn đề nêu ở con, thi ý tưởng ông quá
trí giả-mạo. Ông nói : « khai con ốm, người
mẹ nên đi làm lấy tiền về thuốc thang cứu
hơn ngồi nghe con rên rỉ ». Ông phải biết
đứa trẻ dù không yếu đuối cũng phải cần
có mẹ săn sóc. Còn ai chăm chút cho con
hơn người mẹ. Khi nó yếu đau cũng chỉ có
người mẹ chăm nom giờ bằng mấy thầy
thuốc và khán hò, và những sự chăm nom
ấy, có lẽ công hiệu ngang mày thuốc taeng
Lúc ấy lo chạy thuốc thang là việc người
đàn ông. Nến người đàn ông chỉ lo dù sinh
nhai thì phải bớt ăn, bớt tiêu để cứu đúp
trẻ ốm.

Ông lại nói : « lúc người đàn bà vắng
mặt, (nghe là bộ đội) thì con cái để
cố vú bồ trồng nom, hay ván minh hoa
nữa thi sẽ có nhà dục-anh ». Ôi, thế mà
ông cũng dám bàn luận trên mặt báo ! Vú
bồ nó chỉ ấm bể, cho ăn cho uống, hay
rửa ráy cho con ông được thôi, chứ nó
dậy dỗ thế nào được ? Giáo dục của con
ông, ông cũng phó thác cho vú già, con
sen ir ? Nén ai cũng làm như ông thi xã
hội Việt-Nam sẽ ra thế nào ? Ông lại vi
mấy các nước văn minh Âu Mỹ nhưng
ông không biết cách sinh hoạt của họ
khác mình nhiều, và các bà mẹ tối, nếu
bắt đắc trí phải gửi con ăn học trong
trường cũng lấy làm đầu lòng sót ruột và
ân hận lắm. Vả lại các nước văn minh
ấy, không nước nào không có trường
chuyên dậy tè già nội trợ, nếu có nhiều
gia-dinh phải gửi con vào nhà dục anh là
vi tinh thế quản bách lầm mới phải thế.

Tôi xin ông lắn sán mõi lắn ông viết
báo, ông hãy cân nhắc chin chắn đã
đứng trên bì những ý tưởng ngày ngà
như vậy. Cũng may mà trình độ học thức
phụ-nữ ngày càng cao, nên luôn lý lết
rất chắc chắn, chứ phải như mấy năm
trước, phong trào phụ-nữ đang sôi nổi
thì ông dùi đất chúng tôi đi tận đâu ?

Cô N HẤT VĂN

L T S — Thưa cô Nhất Văn, Thu Linh
là biệt hiệu của một tiểu thư ở Hà Thành
xin cô chờ làm là đàn ông.

ANH MỸ - THUẬT

Hiệu Khánh Ký công ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi sẽ sở cầm Hàng Trống)

Đã nô danh ở Pháp và khắp cả cõi
Đông-đirong
iá Quảng Cáo

Ánh 13 x 18 cả khuôn và sous verre
(Theo kiểu bén) 2p 00 1 cái

Ánh 18 x 24 cả khuôn và sous verre

Theo kiểu bén 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại
30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00

50 x 60 — id — 8p.00 — 15p.00

60 x 100 — id — 15p.00 — 30p.00

Đại-ly : FILMS AFFA

cô ống kính rất sáng

Giới dân hay nám, ảnh lại càng dinh dango đẹp như ảnh bén Âu Mỹ vậy.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Một tin buồn

Cụ Phan Văn Trường là thế chiến hâm 22. Avril tại phố Gambetta số nhà 25. Năm nay cụ 58 tuổi.

Teko như lời dân cuối cùng của cụ, đếm tảng sêrge bém 23 cử hành một cách rất đơn giản, và tuy tảng giò không có tin buồn không gửi giấy cáo phó mà người đi đưa đón cũng không lầm lỉnh cũn (cụ đã lặng lẽ tại lăng Sét thuộc huyện Thanh Trì).

Phong Haze đồng nhân xin có lời tri ân về kinh viếng cụ và chia buồn cùng tang gia.

S quan Đại thần

Triều đình Huế về hưu

Có tin Đức Bảo-Đại nay sẽ cho 5 quan đại-thần về hưu, là những ông: Ng-Đầu-Bài, Võ-Liêm, Phạm-Liệu, Tôn-Đất-Đền và Vuorg-Ú-Đại. Hiện nay

Triều đình đang lo kiêm người thay.

Về chúc thủ luông, ông Thái-văn-Taân muốn by vọng hòn Lết, cũng có người nói là ông Hoàng-trọng Phu. Còn các bộ khác, có lẽ Hoàng-Thượng sẽ với các ông này: Trần-văn-Thông, Tôn-thất-Quảng, Ngô-dinh-Khôi, Ng-khoa-Kỳ. J. heo Sài-Tràng

Một việc của quan

Đốc-lý Eckert thi hành

Muốn rút sự chi tiêu cho quỹ thành phố, quan Đốc-lý Eckert vừa ra lệnh bãi bỏ bếp cảnh sát phụ: Cửa Đông, Bắc-Ninh và Quan-Thanh,

Cuộc sô-sô của hội Tế-Sinh

Cuộc sô-sô của hội Tế-Sinh sẽ nhất định mở vào ngày 4 Juin 1933.

Tin Trung hoa.

Tổng tư Văn dự hội nghị kinh tế bên Mỹ.

Thượng hải - 18/4 Chính phủ Nam kinh, cù Tống-tử-Vân làm Đại-biên Trung-hoa tại hội-nghị kinh-tế thế giới bên Mỹ; Tổng Cố-dip lâu sang Hoa thịnh-dort.

Mân-châu và Nga lại sinh truyền.

Bắc-binh 17/4 - Về việc rắc rối về con đường xe lửa Trung-dông, Nga bảo thủ, bắt tổng cảng 16 tca trả luong thực cho quân Nhật ra ngoài Mân-châu lý. Còn Mân-châu thì phong tỏa hết các đường sắt từ Mân-châu lý đến Truy-phần, thời-hàng xe lửa chạy về mặt đông phải dính lại hết. Sau người Nhật phải dừng lên điều đình mới được tạm yên.

Cô động về mìn vỡ.

Thượng hải 17/4 - Bọn Trương chí Giang bắt cả hơn 20 người và dép tầu sang Nam Vuorg quần đảo. Trương di khép cả Phúc kiến, Quảng-dông, Quảng-tây và các lùu-pi-u ở Nam duong quần đảo để cô động về mìn vỡ và huấn luyện cho người nước và Hoa kiều, phòng dù súc lực tài nghê ra đối với quân Nhật.

Tai mặt trận Linh-khau

Loan-châu 18/4 - Một hôm nay quân Nhật lại đánh Linh-khau rất rุ莽, cứ tối đến phái máy bay ném bom xuống các chỗ quân Tàu đóng.

Quân Tàu lấy lại được Thạch-môn trại

Bắc-binh 18/4. - Theo tin ngoài mặt trận dưa về, quân Tàu đã lấy lại được Thạch-môn trại.

Nhật định lập một chính phủ mặt Hoa-Eác

Bắc-binh 18/4. - Tại Hải dương trấn, mấy hôm nay lại có chiến-tranh, quân Tàu đại thắng, có bắt được mấy viên quan Nhật. Cứ lời họ cung xung thi người Nhật đang mưu lập một chính phủ ở Hoa-bắc, lấy Hoàng-hà làm giới hạn, định trước cuối tháng này sẽ chiếm Thiên-tân và Bắc-binh, hiện nay Nhật đã đặt nhiều cơ quan ở Thiên-tân náo bộ Tư-lệnh, bộ Tham-mưu

Quân nhật đã chiếm được Tân-hoàng-dảo

Bắc-binh 18/4. - Có tin quân Nhật đã đánh lui được quân Tàu và đã chiếm được một khu vực phía nam Vạn-lý-trường thành. Vừa rồi lại chiếm được cả Tân-hoàng-dảo là một hải khâu rất trọng yếu.

Nhật định giải tán quân Mân-châu

Bắc-binh 19/4 - Quân Mân-châu gần đây đánh nhau với quân Tàu, trận nào cũng thua, lại cố ý kết liên với quân địch, nên mấy hôm nay người Nhật đề ý giám sát rất nghiêm ngặt Bộ lục-quân đã ra lệnh cho đại-trưởng Vũ-Đằng-xết nếu cần thi cứ việc giải tán ngay quân Mân-châu cũng được.

Mã chiêm sơn về nước

Varsovie 20/4 - 50 sĩ quan Trung-hoa bị giam & Varsovie vi qua biên giới sau khi đánh nhau với Nhật rồi trốn tránh sang địa hạt nước Nga, nay mai sẽ do đường Paris và Marseille về nước. Trong số đó có Mã-chiêm-Son.

Các ngón hàng Anh sắp phải rời khỏi Mân-châu

Luân-dôn 20/4 - Chính-phủ Anh vừa ra lệnh cho các ngón hàng và các cơ quan thương mại của Anh ở Mân-châu bị rời bắn ra khỏi cảnh giới Mân-châu. Các nước rất chú ý cái thái độ ngoại giao của chính-phủ Anh như thế.

TIN ANH

8 Ký-sư Anh bị kết án ở Nga về tội do thám.

Londre 12/4 - Vừa rồi 8 Ký-sư Anh bị bắt ở Nga về tội do thám ở quê hương của Lénine. Họ bị cáo về những tội: chửi phá hoại các nhà máy điện chính để giám sát xuất sản những đại bắc và thép hạng nhất, định một phương pháp làm hỏng những bánh xe chạy bằng hơi nước trong khi có chiến tranh, và do thám về phương diện kinh-tế, kỹ-nghệ và chính-trị từ năm 1930.

TIN PHÁP

Ông Herriot sang Mây

Ông Herriot được chính-phủ Pháp cử sang Mây du ký hội-nghị Kinh-tế thế-giới. Ông đã đáp tàu Ile de France nhô neo bờ 12 Avril.

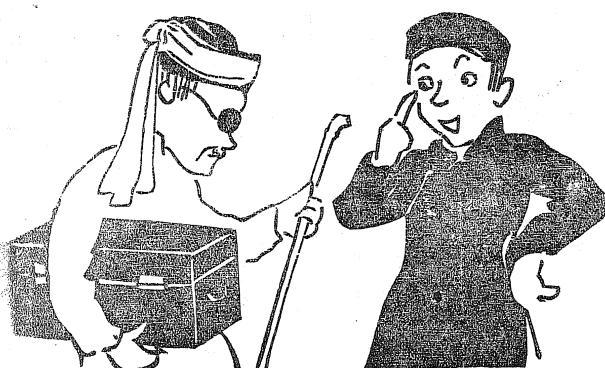
OUVERTURE 1er AVRIL

ĐÓ - HỮU - HIEU

TAILLEUR DISPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N°41 Rue du Chanvre

Coupe et façon impeccable et soignée, adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

- Thầy đội khăn đẹp ai thế?
- Ấy khăn cũ tôi mới « vè » hồi trong năm.
- Thầy thuê xe hay đón ở đâu?
- Tôi thuê ở trên phố Hàng ngang.
- Sao thầy không thuê xe hay đón của số Louis Chirac?
- Ấy tại người ta đón rằng ; xe và đón sờ ấy xấu, chủ lại lười công việc giao phó cả cho người làm.
- Ai bảo thế ? Họ chàng chỉ có thấy.. Chứ ông L. Chirac là nhà cho thuê xe và đón, đầu tiên đã được nhiều người tin vì xe tốt, đón rồng mèo và đẹp, nhất là mọi việc đều rõ ràng quan đốc cả

Xin chú ý đến Ga Mới đầu cầu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai Rue Duranton cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 54 và 56, telephone số 268, có một xiêng nhặt khoán làm các nhà, cửa, đồ đắt và bán các thức gỗ: cây phiến và xé, có xiêng máy cưa làm các thức cửa, lít-ax, lítis, các cái cửa lá chớp và cọc. giá hạ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thì đặt ngay cho bản hiệu vừa khôi mứt thi giờ mà lại có phần lợi.

Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gõ về bán.

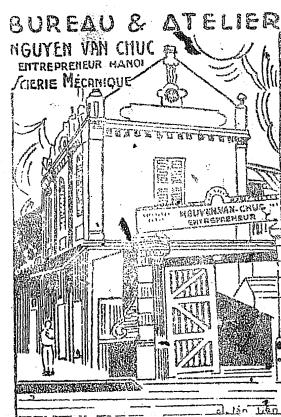
bản hiệu xin khai một vài thứ và bán chiêu khách trong ít lâu như lim một thứ giài.

Rui lợp ngồi 0m.027x0.027 Giá 0p056

Lattis 0m027x0.010 Giá 0p30.

Bản hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiện đang cần các thợ mộc và thợ nề để đến mùng 10 tháng rieng Annam thi bản hiệu mỏ cửa hàng

Kính cáo : Nguyễn-văn-Chúc Entrepreneur à Hanoi

Sau buổi chợ-phê-lén của «Thuong-doan»

Phố ruộm Bờ hồ mệt,
nhường cho «anh trắng
men Huong-ký trả lời

Chánh tây

1—Cá VÀNG là một thứ cá quý nhất mà không đáng quý, vì có câu: «các vàng bụng bò».

2—Cá Đen hay là cá Nhà Tảng là một thứ cá ở dưới nước lại chết.

3—Cá «chuối» hay cá quả có vỏ.

4—Một con vật được các nhà buôn trọng dụng nhất là con cá trắng (cáo bạch).

5—Người phái hàng Bồ béo nhất, vì có nói «béo như cái «bò» sút cạp».

6—Trù phổi hàng Bao ra, người phổi hàng «Voi» bạc béo nhất (Nhàu tinh trắng thế lại bôl (või)).

7—Hai phổi biếu biếu cho sự «khô», rồi đến sự «sướt» mà lại lìn nhau là hai phổi nhả «thuồng» khách và phổi «quán thánh».

Nhà «thuồng» là một nơi những người ốm đau tật bệnh, nghĩa là những người «kiết, đèn ở»; «QUAN với THÁNH» ở đời còn ai sống hơn nữa?

8—Tờ báo ra đã lâu mà vẫn hợp thời là tờ báo «Le Temps» bắc Pháp.

9—Nước không đáng quý trọng là nước Belseigne avec vache rich». Nước ấy người Tàu gọi là nước (B) cái tên ấy nghe khó được quý.

10—Nước Áng-Lê tức là nước (Anh cát) có nhiều thứ cát, và nước ấy có nhiều «Anh hùng». Cát là cát; cát là lát; ai đều anh hùng đi triều phục khấp hoan cầu (cất) lấy (lop) của nước khie, cho nên nước ấy có nhiều lhuộc dia.

11—Chữ ấy là chữ Thuong đều chữ ấy là chữ T = té-giác; cuối là chữ G = con đê. Bò chữ đầu đê thành chữ thuong = thom, Nhà trầu là Thu = sisch. Nhà dước là Uong = gân. Toàn thân là chữ Thuong = Cái thuồng là vật thứ đê dùng của các tướng đài xưa để đánh giặc.

12—Chữ này là chữ LUON. Cái lò (L) đê bắt cá. Mắt đầu, nghe là bò chữ L đê, thi con UON nghĩa là ÔM. Nửa trên Lú đê đốt TRÀM thơm ngọt ngọt. Nửa dưới O'N nghĩa là biến O'a, chẳng bạc bẽo. Thân con lươn giài, Cà rào có câu:

«Anh hùng như thế thắn lưốn.

«Khi cuộn thi vắn, khi vuơn thi giải,

MƠI ! ĐẸP !

Có nhiều kiều chữ rất mới !
in rất đẹp !

Lại giá đặc biệt !

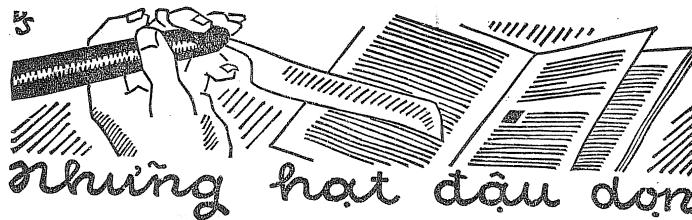
Nhận in dù ceci sối sitch, bao
chi quâng cáo danh thiếp, v.v.

Imprimerie Moderne
62 Rue des Changeurs — Hanoi
Télé, N. 836

HUẾ ANH
HƯƠNG-KÝ
TỰ DÂN CHỦ

Gió dâu có gió lạ đời !

Mùa nực năm nay xin giới thiệu các ngài
thủ phủ Purblanc để đánh giày mũ. Nó
có đặc tính là: rất trắng vì ché toàn băng
nguyên chất Blanc de neige, sẽ đánh qua
cung dù trắng một tuân lê, không thôi tay
không hại vải, không băt bụi, kỳ dań.
Mua buôn hồi M.C. ưng / Phố Nhà Thờ (Lamblob) Hanoi

Văn cầu kỳ

Trích trong bài xã thuyết bão «Thực-Nghiệp» số 21.

«Cái đích mà chúng tôi muốn cùng với các bạn di thuê nhà cùng tiền là đậm mạnh vào khối óc của những ông nghiệp chủ chẳng muôn nhô một cái lóng chán để làm lợi cho người,

1ol Chữ đích chỉ dùng vào nghĩa chỗ đồng ngầm mà bẩn, tuy có đồng nghĩa với chữ mục đích, song chữ mục đích đã quen tai rồi; ông P. T. Trúc không nên viết câu kỳ mà làm mờ nghĩa câu văn, vô ích,

2ol Câu cái đích mà chúng tôi muốn tiền, không những là một câu viết sai mèo mà lại chẳng có nghĩa chi hết.

3ol Không thể viết: «cái đích.., là để vào đe» được.

Ông P. T. Trúc lén tập viết lối văn giản dị lông sẹ đỡ tốn công khó nhọc vô ích đê nêu lời mà độc giả chúng tôi cũng đỡ khó nhọc đê cố hiểu.

Cũng số báo ấy trong mục «Nói giờ trời» của bác Phó chí có câu:

Ngoài thơ của người minh, vở luận lác nào, chò nào, nó đều có thể dàn dùn chay ra.

Dẫu là ngửa mặt hay ngửa thư cũng không thể nói dưa dùn chảy ra được. Cứu dùn chỉ nghĩa từ dưới lên tai dụ: mối dùn, mây dùn ở chúa trời, trừ khi dùng vào nghĩa.. dùn.

Tổn diện lầm

Văn số báo ấy trong bài «IA lừa đảo»

Ông S. X. H. có nhận việc dựng cột đèn.. từ Sơn-lay về đền phủ Hoài-Đức.

Tưởng dung cột giày điện thôi chứ !

Nếu dựng cột đèn điện xuất từ Sơn-lay đến phủ Hoài thi tổn điện vô ích quá.

Văn Văn-học

Văn-học tạp chí số 16 trong bài xã thuyết: ngay câu đầu, ông Hải-Âu viết:

«Nói học giỏi ta thua may, đâu ai có hời họ thê nào, cũng không chối được

cái thực sự là «c dé của văn Hóa Tàu».

Câu văn, văn-học tạp chí mà không ra câu vana. Hay ý tac gá định viết: học giỏi là con đê của văn hóa Tàu. Nhưng viết thê lại càng ngô ngành nứa: Văn-Hoa đê thê nào ra được học giỏi, dẫu cho dùng theo nghĩa bing di nữa.

Hạt đậu đạn tay

Trong báo Anuam Nouveau số 226 ông Nguyễn-vău-Việt dịch câu: dẫu

Tranh dự thi số — 38

lòng hai ả lố nga.

Ra: Avant lui avaient naguis deux filles ravissantes, (Xin hiều ngầm là étaient nées).

Nhung cái đó có lẽ cũng không cần chí, vì ông Viết chỉ cốt đích K-đèu cho người Pháp xem mà thôi.

■

Câu văn cũng lạ

Trich trong bài Vụ án mạng Phủ-dòng Đông-pháp số 2230 :

Lợ nhất là những cái ở trong cái óc mà Tổ thấy mang theo nó cũng na ná...

Nhung cái ở trong cái óc thi biết nòi thế nào mà cho là lạ ! Mì vật lạ ấy Tổ mang theo hẳn rồi — nếu óc Tổ có thể mang theo được — chư còn thấy mang theo gì nữa. Sau nǚi những cái ở trong óc thi dem sa sánh sa: được với cái khác mà bảo na ná.

■

Khó hiểu

Trich trong bài «Eclair hạ vò địch Huế» (Ngô báo 1688) :

Eclair ăn quả Penalty đó, vì Ba lúa bóng đã cách gần bắn thư: mà lue đê hai hậu vệ Huế đã ngã, thang nguy quá Ba lúa chán lại.

Vậy thi Ba lúa chán ai ? Mì nǚi Ba lúa chán là Bì, vì Bì con đê: đê Penalty t khó hiểu quá !

■

Bởi máy móc, văn cũ ag máy móc

Trich trong bài: «Cái kỳ tài của hai ông vua tiêu thuyết..» (Văn-học tạp chí số 15):

— Nhât là ba quyền.., đê có cái mì lực kéo nhän quang cả thế giới chia ý oao què hương ông..

Má lục H. P.: cái s tò trong một giây đồng hồ có thể nâng một kilo lên cao 75 thước.

Má lục ở đoạn văn này nghe đê là tết Cái mì lực ấy lại kéo được nhän quang cả thế giới, nghe càng lại lắm.

Bò là Văn-học kiêm Khoa-học !

Văn bi

Cũng trong bài ấy.

Đầu hết ông ra chào đê với nghè ngâm vịnh và có xuất binh máy tập thơ nhau..

Câu này có rất nhiều nghĩa:

1. Ông ra chào đê: ông mới ra đê.
2. Ông ra chào đê với nghè ngâm vịnh.
3. Ông đêm nghè ngâm vịnh ra chào đê, v.v.

Có lẽ ông Đam Trang dùng nghĩa sau. Thi sio không viết cho gầy sòi ? Sao không dùng một lối văn giản-dị có được không ? Ấy là văn dịch dầy.

NHÁT DAO CÁO

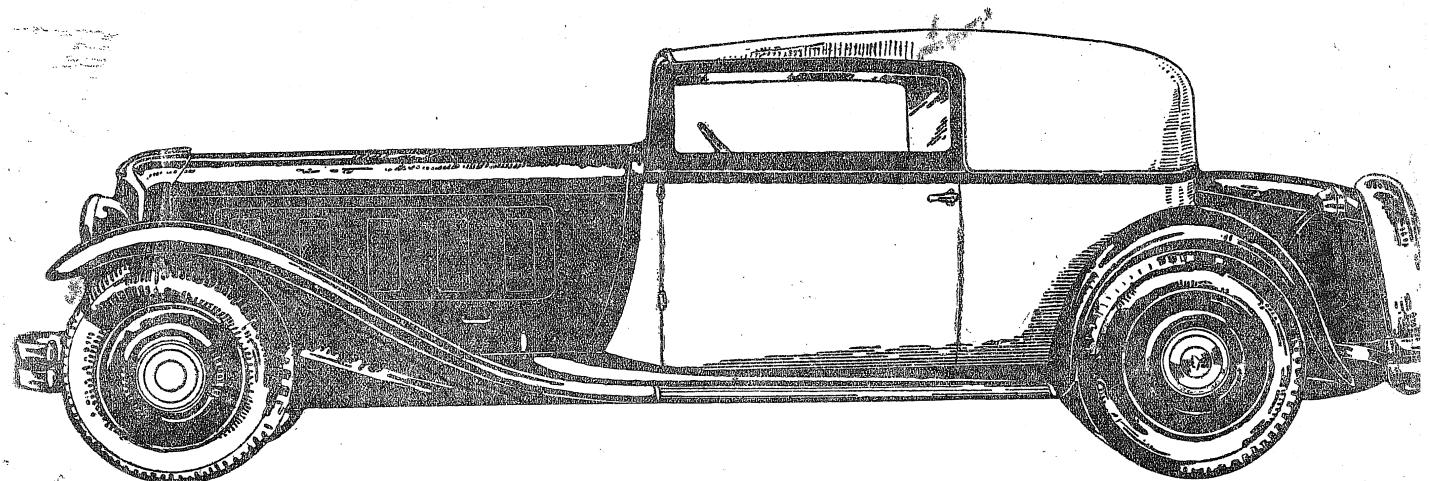
Phòng khám bệnh của Bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện

N° 8 Rue de la Citadelle — Hanoi

Téléphone 804

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thử vi-trùng. Chuyên chữa bệnh dân bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành-hay của Đông, hàng Da sau phô xe Điều gần trường Cửa Đông Hanoi

CHINH THU'C XE CUA PHÁP
MA CAC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CA

Xe Nerva Sport

hiêu RENAULT

8 máy một hàng

S T A I

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYEN